

Brüssel, 22. juuni 2023
(OR. en)

10900/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0199 (COD)

CADREFIN 94
POLGEN 82
FIN 674
TELECOM 213
CYBER 170
COMPET 664
RECH 295
CLIMA 320
ENV 742
INDEF 24
POLMIL 166
SOC 468
ECOFIN 637
COH 48
CODEC 1199

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	21. juuni 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 335 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP) ja muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ ning määruseid (EL) 2021/1058, (EL) 2021/1056, (EL) 2021/1057, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) 2021/1060, (EL) 2021/523, (EL) 2021/695, (EL) 2021/697 ja (EL) 2021/241

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 335 final.

Lisatud: COM(2023) 335 final

Brüssel, 20.6.2023
COM(2023) 335 final

2023/0199 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP) ja muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ ning määruseid (EL) 2021/1058, (EL) 2021/1056, (EL) 2021/1057, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) 2021/1060, (EL) 2021/523, (EL) 2021/695, (EL) 2021/697 ja (EL) 2021/241

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

ELi pikaajaline pühendumus rohe- ja digipöördele ning mõju ELi tööstusele.

EL on kestlike investeeringute atraktiivne sihtkoht. Euroopa ühtne turg on viimase 30 aasta jooksul toonud väga suurt majanduslikku kasu, andes ELile pikas perspektiivis kuni 9 % suurema SKP kui ilma ühtse turuta¹. Euroopa ärimudel põhineb avatusel ja EL pakub ettevõtlust soosivat keskkonda. Euroopa sotsiaalne mudel pakub kvaliteetset ja kaasavat haridust ja koolitust, hästi toimivaid sotsiaalkaitseüsteeme ning rahvatervist ja keskkonnakaitset. Koos ausa konkurentsi ning enneolematu õigusraamistikuga, mis on suunatud digi- ja rohepöördele ning vastupanuvõimele, aitab see tagada investoritele vajaliku prognoositavuse.

Viimastel aastatel on ELi suunanäitaja olnud strateegiliste sektorite konkurentsivõime ja vastupanuvõime tugevdamine ning Euroopa majanduse sõltuvuse vähendamine rohe- ja digipöörde kaudu. ELi majanduse taastamise juhtprogrammiga „NextGenerationEU“² on EL juba 2021. aasta suvel täitnud lõhe pandeemiaeelse tootmistasemega. Rohe- ja digipöördele suunatud vahendid muudavad meie majanduse konkurentsivõimelisemaks. Liikmesriikide enneolematud jõupingutused oluliste reformide rakendamiseks suurendavad ELi vastupanuvõimet.

ELi tööstus on tõestanud oma sisemist vastupidavust, kuid on praegu ohus. Suur inflatsioon, tööjõu ja oskuste nappus, demograafilised muutused, COVIDi-järgsed tarneahelate häired, intressimäärade tõus ning energiakulude ja sisendihindade tõus kahjustavad ELi tööstuse konkurentsivõimet. Sellele lisandub tugev, kuid mitte alati õiglane konkurents killustunud maailmaturul. Teatavate elutähtsate ja kujunemisjärgus tehnoloogiate kasutuselevõtt ja laiendamine liidu strateegilistes sektorites on oluline, et kasutada ära rohe- ja digipöörde võimalusi ning saavutada selle eesmärgid, et vähendada strateegilist sõltuvust ja hõlbustada piiriüleseid investeeringuid kogu ühtsel turul. Seetõttu on vaja võtta viivitamata meetmeid, et toetada liidus elutähtsa tehnoloogia arendamist või tootmist või selle väärtusahelate kaitsmist ja tugevdamist järgmistes valdkondades: süva- ja digitehnoloogia, puhas tehnoloogia ja biotehnoloogia. Samuti peab liit tegelema tööjõu ja oskuste nappusega nendes strateegilistes sektorites.

EL on juba esitanud mitu algatust oma tööstuse toetamiseks. Rohelise kokkuleppe tööstuskava³ eesmärk on suurendada Euroopa nullnetotööstuse konkurentsivõimet, tagada kriitilise tähtsusega toorainete jaoks vajalik maht ja toetada kiiret üleminekut kliimanetraalsusele. See loob toetavama keskkonna ELi puhta tehnoloogia valdkonna tootmisvõimsuse suurendamiseks. Kava põhineb neljal sambal: prognoositav ja lihtsam õigusraamistik, kiirem juurdepääs rahastusele, oskuste edendamine ning avatud kaubandus tarneahelate vastupidavuse tagamiseks. Euroopa innovatsioonikavaga⁴ on EL püüdnud seada Euroopa süvatehnoloogia innovatsiooni ja idufirmade uue laine esirinda. Üks peamisi eesmärgi on parandada Euroopa idu- ja kasvufirmade juurdepääsu rahastamisele, näiteks kaasates kasutamata erakapitali allikaid ning lihtsustades noteerimiseeskirju. Lisaks võttis

¹ Teatis „30 aastat ühtset turgu“ (COM(2023) 162 final).

² https://next-generation-eu.europa.eu/index_en

³ Teatis „Rohelise kokkuleppe tööstuskava kliimanetraalsuse ajastuks“ (COM(2023) 62 final).

⁴ Teatis „Euroopa uus innovatsioonikava“ (COM(2022) 332 final).

komisjon 2023. aasta märtsis vastu uue riigiabi ajutise kriisi- ja üleminekuraamistiku⁵. Liikmesriigid saavad olla paindlikumad toetusmeetmete kavandamisel ja rakendamisel sektorites, mis on kliimaneutraalsusele üleminekul keskse tähtsusega. Liikmesriigid muudavad praegu ka oma riiklikke taaste- ja vastupidavuskavasid, et lisada sinna REPowerEU peatükid,⁶ mis on oluline võimalus pakkuda ettevõtetele kohest toetust ja suurendada nende konkurentsivõimet, tekitamata tarbetut strateegilist sõltuvust.

Kuigi need lahendused pakuvad kiiret ja sihipärast toetust, vajab EL oma tööstusharude investeerimisvajadustele struktuursemat lahendust. Nagu president von der Leyen 14. septembri 2022. aasta kõnes olukorrast Euroopa Liidus⁷ märkis, on vaja tagada Euroopa tööstuse edasine hea käekäik. Lisaks nõuab ühine Euroopa tööstuspoliitika ühist Euroopa rahastamist⁸. **Seega on vaja luua Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP).**

Platvorm peaks aitama säilitada Euroopa juhtpositsiooni elutähtsates ja kujunemisjärgus tehnoloogiates, mis on olulised rohe- ja digipöörde jaoks, alates andmetöötlemisest seotud tehnoloogiatest, sealhulgas mikroelektroonikast, kvantarvutusest ja tehisintellektist, kuni biotehnoloogia ja -tootmise ning nullnetotehnoloogiani. Euroopa Ülemkogu tunnistas vajadust seda küsimust käsitleda ja soovitas „tagada olemasolevate rahaliste vahendite ja olemasolevate finantsinstrumentide täielik kasutuselevõtt ning kasutada neid paindlikumalt, et pakkuda õigeaegset ja sihipärast toetust strateegilistes sektorites, ilma et see mõjutaks ühtekuuluvuspoliitika eesmärke“⁹. Sel viisil peaks STEP aitama kaasata ka erakapitali, et toetada Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet nende tehnoloogiate valdkonnas ülemaailmsel areenil, mis omakorda viib riigisisese suutlikkuse suurendamiseni.

Kõige tõhusam lahendus on STEPi asetamine ELi eelarve keskmesse. Üleminek kliimaneutraalsusele, vastupanuvõime ja digitehnoloogia on juba mitmeaastase finantsraamistiku juhtpõhimõtted: 30 % 2 triljoni euro suurusest mitmeaastasest finantsraamistikust 2021–2027, mis hõlmab taasterahastut „NextGenerationEU“, kulutatakse kliimameetmetele ning üle 20 % taaste- ja vastupidavusrahastust on pühendatud digipoliitikale. Lisaks toetab programm „Digitaalne Euroopa“ digitaaltehnoloogia toomist ettevõtjate, kodanike ja haldusasutusteni. ELi eelarve on ka lõplik ELi vahend ühtse turu ja ELi tasandil lisaväärtusega ühismeetmete toetamiseks, tagades mastaabisäästu, tõhususe ja solidaarsuse ning edastades selge poliitilise sõnumi, et ELi liikmesriigid astuvad katsumustele vastu üheskoos.

STEPi loomine on täielikult kooskõlas Euroopa partnerite seatud eesmärkidega. Ameerika Ühendriikide inflatsiooni vähendamise õigusaktiga kaasatakse 2032. aastaks üle 360 miljardi USA dollari (ligikaudu 330 miljardit eurot). Jaapani rohepöörde kavade eesmärk on koguda kuni 20 triljonit Jaapani jeeni (ligikaudu 140 miljardit eurot)¹⁰. India on esitanud tootmisega seotud stiimulite kava, et suurendada konkurentsivõimet sellistes sektorites nagu päikesepaneelid ja akud. Ühendkuningriik, Kanada ja paljud teised on samuti esitanud oma puhastesse tehnoloogiatesse investeerimise kavad. On oluline, et kõik osalejad tagaksid rahastamise kavandamise ja rakendamise võimalikult vähe moonutaval viisil. Läbipaistvuse suurendamine ja arutelu tööstussubsiidiumide üle rahvusvahelisel tasandil on sama oluline, et kaitsta ja parandada olemasolevaid, kuid mittetäielikke võrdseid tingimusi, millele on rajatud ELi ja maailma jõukus.

⁵ Teatis riigiabi meetmete ajutise kriisi- ja üleminekuraamistiku kohta (ELT C 101, 17.3.2023, lk 3).

⁶ Määrus (EL) 2023/435 REPowerEU osas (ELT L 63, 28.2.2023, lk 1).

⁷ https://state-of-the-union.ec.europa.eu/state-union-2022_et

⁸ 4. detsembri 2022. aasta kõne https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/es/speech_22_7487

⁹ Euroopa Ülemkogu 23. märtsi 2023. aasta järeldused (EUCO 4/23).

¹⁰ COM(2023) 62 final.

Ülevaade ELi eelarvest rohe- ja digipöördeks

ELil on hulk eelarvelisi ja eelarveväliseid fonde ja programme, et toetada süva- ja digitehnoloogiat, keskkonnasäästlikku tehnoloogiat ja biotehnoloogiat. Need vahendid hõlmavad eelkõige ühtekuuluvuspoliitika fonde, taaste- ja vastupidavusrahastut, innovatsioonifondi, programmi „InvestEU“, Euroopa Kaitsefondi ja programmi „Euroopa horisont“.

- Ühtekuuluvuspoliitikaga toetatakse rohepööret (110 miljardit eurot) ja digipööret (36,6 miljardit eurot) liikmesriikides ja piirkondades, sealhulgas kokku 85 miljardit eurot Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF), Ühtekuuluvusfondist ja Õiglase Ülemineku Fondist, mis on ELi regionaalarengu poliitika peamised fondid, et toetada ELi energiasüsteemi ümberkujundamist.
- Taaste- ja vastupidavusrahastu ning kava „REPowerEU“, mis on ELi kava muuta Euroopa Venemaa fossiilkütustest sõltumatuks, pakuvad liikmesriikidele enneolematuid võimalusi rahastada rohe- ja digiinvesteeringuid ja reforme.
- ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) tulude kasutamine¹¹
 - Moderniseerimisfondist (60 miljardit eurot) antakse märkimisväärset toetust 13 toetatavale liikmesriigile, et kiirendada nende energiasüsteemi ümberkujundamist.
 - Kliimameetmete sotsiaalfondist (86 miljardit eurot) antakse liikmesriikidele märkimisväärset toetust, et aidata tegeleda haavatavate rühmade jaoks rohepöörde tagajärgedega.
 - Innovatsioonifondist (43 miljardit eurot) eraldatakse kuni 2030. aastani raha uuenduslikele vähese CO₂ heitega tehnoloogiatele, sealhulgas nende tehnoloogiate tootmiseks, näiteks selleks, et aidata energiamahukaid tööstusharusid, arendada süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist, uuenduslikku taastuvenergia tootmist või energia salvestamist.
- InvestEU aitab kaasa nii rohepöördele kui ka digiteerimisele. Kokku 30 % programmi „InvestEU“ tagatisest (st 7,8 miljardit eurot) ja 60 % kestliku taristu poliitikaharust (5,9 miljardit eurot) aitavad kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele. Lisaks eeldatakse, et digieesmärkide saavutamisele võiks kaasa aidata rohkem kui 2 miljardit eurot ning biotehnoloogia ja ravimitega seotud investeeringuteks üle 1 miljardi euro.
- ELi peamine teadusuuringute ja innovatsiooni programm „Euroopa horisont“ eraldab 20,2 miljardit eurot puhta tehnoloogia alasele teadus- ja arendustegevusele; 11,5 miljardit eurot biotehnoloogiale ja ravimitele ning 19,3 miljardit eurot digitehnoloogiale.
- Programmist „Digitaalne Euroopa“, mille kogueelarve on 7,6 miljardit eurot, toetatakse digitehnoloogiat.
- 8 miljardi euro suuruse eelarvega Euroopa Kaitsefond toetab tiptasemel ja koostalitlusvõimelise kaitsetehnoloogia ja -varustuse alast teadus- ja arendustegevust.

¹¹ Põhineb CO₂ hinnal 80 eurot CO₂ ekvivalenttonni kohta

Kuigi EL on pidevalt rahastanud nii rohe- kui ka digipööret, on need vahendid üldiselt jaotatud eri rahastamiskavade vahel ja järgides erinevaid eeskirju. Olemasolevate vahendite ja juhtimisraamistike võimendamine kiirendab rakendamist ja võimaldab kaasata suuremaid rahalise toetuse summasid. See on STEPi eesmärk.

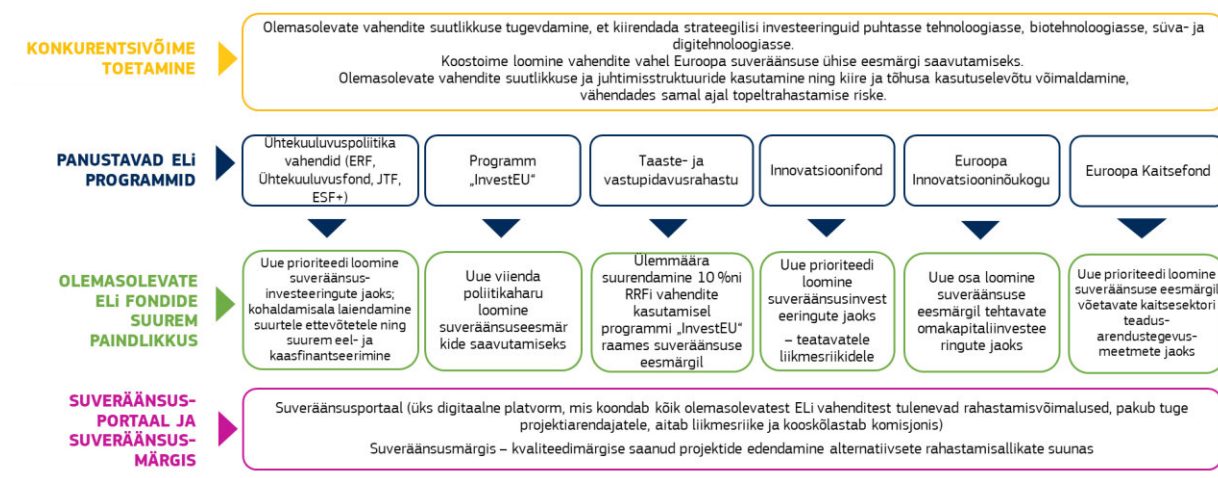
Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP)

STEP loob vajalikud tingimused olemasolevate ELi vahendite tulemuslikumaks, tõhusamaks ja sihipärasemaks kasutamiseks, aidates samal ajal kaasa võrdsete tingimuste saavutamisele ühtsel turul ning seeläbi ühtekuuluvuse tagamisele. Samuti aitab see suunata olemasolevat raha asjaomastesse projektidesse ja kiirendada rakendamist teatud valdkondades, mida peetakse Euroopa juhtpositsiooni jaoks ülioluliseks. Valik olemasolevaid vahendeid ühtlustada ja paremini kasutada, selle asemel et luua uus vahend, vastab Euroopa Ülemkogu üleskutsel ning sellel on kolm peamist eelist. Esiteks ajastus. Uue vahendi loomine võtab vähemalt 12–18 kuud, olemasolevaid vahendeid saab palju kiiremini koondada. See oleks vaieldamatu eelis ELi raha saajatele, kuna neil oleks võimalus saada ELi rahastamisest kiiremini kasu. Teiseks suurendaks olemasolevate vahendite kohandamine võimalusi kombineerida eri rahastamisallikaid – nii otsese kui ka jagatud eelarve täitmise raames –, mis tooks kaasa ressursside tõhusama kasutamise. Lisaks on olemasolevatele vahenditele tuginemine lihtsam ka projektiarendajate ja programmijuhtide jaoks. Suveräänsusportaali abil koondatakse kogu teave rahastamisvõimaluste kohta. Lisaks piirab see projektiarendajate ja programmijuhtide halduskoormust ning vähendab vahendite kattumise ohtu.

STEP võimaldaks liidul kiiresti reageerida riskidele, mis on seotud liidu väärtusahelate jaoks oluliste äriühingutega, ning töötada välja lisatoetus mitut riiki hõlmavatele projektidele, näiteks üleeuroopalist huvi pakkuvatele tähtsatele projektidele, et parandada kõigi liikmesriikide juurdepääsu sellistele projektidele, tagades seeläbi ühtekuuluvuse, tugevdada ühtset turgu ja võidelda riigiabi ebavõrdse kättesaadavuse vastu.

Sellest lähtudes on STEPil kolm eesmärki:

1. Paindlikkuse tagamine olemasolevates vahendites
2. Olemasolevate vahendite suutlikkuse tugevdamine
3. Sünergia loomine olemasolevate vahendite vahel

Paindlikkuse tagamine olemasolevates vahendites, et paremini toetada asjakohaseid investeeringuid

Ühtekuuluvusfondid on suurim ELi ühtne poliitikavaldkond, mida rahastatakse ELi eelarvest. Liikmesriikide stimuleerimiseks teeb komisjon ettepaneku seada uus prioriteet kõigis peamistes fondides: Euroopa Regionaalarengu Fondis (ERF), Ühtekuuluvusfondis ja Õiglase Ülemineku Fondis. Samuti teeb komisjon ettepaneku avada need vahendid suurettevõtjatele vähem arenenud ja üleminekupiirkondades ning liikmesriikide enam arenenud piirkondades, mille SKP elaniku kohta on alla ELi keskmise, et teha suuremaid investeeringuid STEPi sihtvaldkondadesse. Pakkudes rahalisi stiimuleid suuremate eelmaksete ja ELi rahastamise kujul, julgustatakse liikmesriike muutma oma programmide prioriteete. Nende fondide raames teeb komisjon ettepaneku teha 2024. aastal 30 % eelmakseid, et stimuleerida kasutuselevõttu, ning suurendada ELi rahastamist STEPi projektide puhul 100 %ni.

Lisaks tehakse ettepanek pakkuda liikmesriikidele täiendavat paindlikkust, et nad saaksid rakendada 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika programme. 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika programmide ja enim puudust kannatavate isikute jaoks loodud Euroopa abifondi rakendamise õigusraamistikku on juba kohandatud, et anda liikmesriikidele ja piirkondadele ühtekuuluvuspoliitika rakenduseeskirjade puhul täiendav paindlikkus ja suurem likviidsus, et tulla toime COVID-19 pandeemia ja Ukraina-vastase agressioonisõja mõjuga¹². Need programmitöö perioodi lõpus kehtestatud meetmed nõuavad piisavalt aega ja haldusressursse, et neid täielikult ära kasutada ja rakendada. Seepärast tehakse ettepanek pikendada perioodi 2014–2020 lõpetamisdokumentide esitamise tähtaegu 12 kuu võrra. See peaks aitama liikmesriike, kes seisavad silmitsi täiendava töökoormusega, mis on seotud rakenduskavade läbivaatamisega STEPi jaoks.

Selleks et motiveerida liikmesriike eraldama vahendeid programmile „InvestEU“, mis on ELi juhtprogramm investeeringute suurendamiseks elutähtsatesse tööstusharudesse, teeb komisjon ettepaneku suurendada riiklikest taaste- ja vastupidavuskavadest programmi „InvestEU“ tehtavaid ümberpaigutusi 4 %-lt 10 %-le. Selline täiendav paindlikkus kasutada programmi „InvestEU“ raames liikmesriikide vahendeid aitab neil saada kasu InvestEU rakenduspartnerite loodud struktuuridest ja turuteadmistest, et valida ja rahastada kõige paljutöötavamaid ettevõtteid. Sellega seoses, kui liikmesriik otsustab kanda vahendeid programmi „InvestEU“ riigi alafondidesse, et rakendada olemasolevat programmi „InvestEU“ finantstoodet, mille komisjon on välja töötanud ELi osa jaoks koos liidu rakenduspartnerite ja rahvusvaheliste rakenduspartneritega, nagu Euroopa Investeeringupanga grupp ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank, mis tähendab, et liikmesriigil ei ole kaalutlusõigust finantstoote kavandamisse panustada, ei muuda selline otsus finantstoote ülesehitust riigiga seostatavaks ning seega ei hõlma selline otsus iseenesest riigiabi. See ei piira liidu rahastamisvahendite ja eelarveliste tagatiste kohustust olla kooskõlas riigiabi eeskirjadega vastavalt finantsmääruse artikli 209 lõike 2 punktile c.

Selleks et hõlbustada taaste- ja vastupidavusrahadega seotud osamakseid InvestEU liikmesriigi osasse ja selle kasutuselevõttu, kohandab komisjon määruse (EL) 2021/241 kohaseid tehnilisi suuniseid põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamise kohta tagamaks, et InvestEU fondi raames rakendatavad finantstoodet võivad vajaduse korral osutada olulise kahju puudumisele määruse (EL) 2020/852 artiklis 17 sätestatud kuue keskkonnaeesmärgi

¹² Taasterahastust „NextGenerationEU“ tulenevad REACT-EU lisavahendid on suurendanud 2021. ja 2022. aastal kättesaadavaid rahalisi vahendeid (ilma riikliku kaasrahastamise nõudeta), et anda liikmesriikidele kiiret abi kriisi tagajärgede kõrvaldamiseks ja vastupanuvõimeliseks taastumiseks. Muud meetmed hõlmavad ühtekuuluvusmeetmete paketti pagulaste toetamiseks Euroopas ja taskukohase energia toetamise algatust. Vt määrus (EL) 2022/562 seoses ühtekuuluvusmeetmetega pagulaste toetamiseks Euroopas (CARE) (ELT L 109, 8.4.2022, lk 1), määrus (EL) 2022/2039 paindliku abi kohta territooriumidele (FAST-CARE) (ELT L 275, 25.10.2022, lk 23) ja määrus (EL) 2023/435 REPowerEU osas (ELT L 63, 28.2.2023, lk 1).

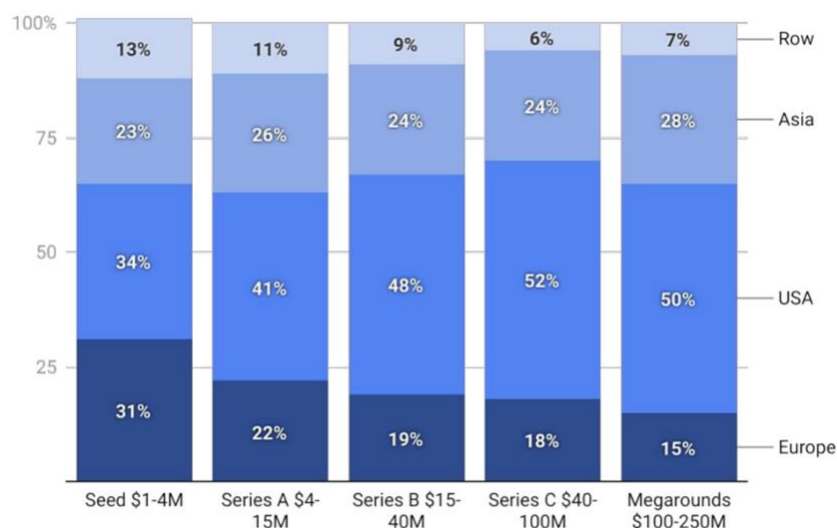
saavutamisele, kohaldades programmi „InvestEU“ eeskirju koos asjaomase rakenduspartneri poliitikatega.

Samuti lisatakse uued STEPi prioriteedid innovatsioonifondi, mis on rahastamisprogramm nullneto- ja uuenduslike tehnoloogiate kasutuselevõtuks; Euroopa Kaitsefondi, mis on kaitsetehnoloogia teadus- ja arendustegevuse rahastamisprogramm, ning Euroopa Innovatsiooninõukogu (EIC) programmi „Euroopa horisont“ raames, mis on Euroopa juhtiv innovatsiooniprogramm murranguliste tehnoloogiate kindlakstegemiseks, arendamiseks ja laiendamiseks. Lisaks on Euroopa Innovatsiooninõukogul võimalik pakkuda üksnes omakapitalipõhist toetust pangakõlbatutele väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele.

Omakapitalitoetus STEPi sektoritele

Ettevõtted, kes otsivad investeringuid tegevuse alustamiseks või laiendamiseks, peavad lahendama hulga omavahel seotud probleeme alates pikaajalise kapitali tagamisest kuni juurdepääsuni elutähtsatele võrkudele ja suutlikkusele, kui nad soovivad jääda Euroopasse ja praeguses innovatsioonilaines tõhusalt konkureerida.

Joonis. Riskikapital sihtkohtade ja etappide kaupa (2020–2023. aasta I kvartal).

Allikas: üleilmne riskikapital – Dealroomi 2023. aasta esimese kvartali ajakohastamine.

ELil on kaks peamist vahendit, millega antakse Euroopa ettevõtetele omakapitalitoetust, nimelt programm „InvestEU“ ja Euroopa Innovatsiooninõukogu. InvestEU on ELi juhtprogramm erainvesteeringute hoogustamiseks ELi majandusse. InvestEU fondi rahastatakse rakenduspartnerite kaudu, sealhulgas Euroopa Investeerimispanga (EIP) ja Euroopa Investeerimisfondi (EIF) kaudu, kes kasutavad finantstooteid, mis pakuvad võlga (sealhulgas tagatist), omakapitali ja kvaasiomakapitali toetust ettevõtetele ja projektidele, mis tegutsevad Euroopa suveräänsuse seisukohast olulistes sektorites.

Eelkõige kasutab EIF kahte omakapitalitoodet, mille ELi tagatise kogueraldis on 5,2 miljardit eurot ja soovituslik portfell 8,7 miljardit eurot, mis on suunatud puhta tehnoloogia või keskkonnakestlike lahenduste teadus- ja arendustegevusele, nende turustamisele ja laiendamisele ning digitaalsetele ja kehtlikele taristuprojektidele. 2023. aasta keskpaiga seisuga on EIF heaks kiitnud üle 100 investeeringu fondidesse, mis eeldatavasti kaasavad ligi 30 miljardi euro väärtuses investeeringuid. EIP pakub omakapital toetust suure riskiga temaatiliste ja riskivõlatoodete raames, keskendudes muu hulgas rohepöördele, strateegilistele digitehnoloogiatele ja peamistele progressi võimaldavatele tehnoloogiatele.

Euroopa Innovatsiooninõukogu kaudu antavad toetuse liigid hõlmavad teatavatel tingimustel segarahastamist, toetuspõhist toetust ja omakapitalipõhist toetust. Kooskõlas kehtivate õigusaktidega võidakse pangakõlbmatutele VKEdele, sealhulgas iduettevõtjatele, kes on juba saanud üksnes toetuspõhist toetust, anda üksnes omakapitalipõhist toetust. Selle algatusega laiendatakse seda määratlust, võimaldades pakkuda üksnes omakapitalipõhist toetust ainult pangakõlbmatutele VKEdele ja väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, kes teevad läbimurdelist ja murrangulist innovatsiooni elutähtsa tehnoloogia valdkonnas, olenemata sellest, kas nad on varem saanud Euroopa Innovatsiooninõukogu rahastamisvahendist „Accelerator“ muud liiki toetust. Kavandatud laiendus pakuks üksnes omakapitalipõhist toetust suure riskiga ettevõtetele, kes soovivad teha investeringuid vahemikus 15–50 miljonit eurot, ning hoogustaks 50–250 miljoni euro suuruseid rahastamisvooruseid kaasinvestoritega.

Euroopa Innovatsiooninõukogu loodi programmi „Euroopa horisont“ raames, et teha kindlaks murrangulised tehnoloogiad ja uuendused ning pakkuda neile suuremat toetust, keskendudes suurema riskiga ja varasema etapi ettevõtetele. Euroopa Innovatsiooninõukogu põhikomponent on Euroopa Innovatsiooninõukogu fond, mis on loodud selleks, et võtta riske, mida turg üksi ei võta, ja mille abil korvata süvatehnoloogia ettevõtete jaoks kriitilise tähtsusega rahastamispuudujääk. Euroopa Innovatsiooninõukogu fond on täielikult toiminud alates 2022. aasta sügisest ja on juba teinud üle 130 investeerimisotsuse. Euroopa Innovatsiooninõukogu fond ei suuda siiski rahuldada üha suurema arvu selliste ettevõtete vajadusi, kellel on tarvis jätkurahastamist või suuremaid investeerimissummasid. See kehtib eelkõige kriitilise tähtsusega ja kujunemisjärgus tehnoloogiate puhul, mis on endiselt suure riskiga, kuid mille turule jõudmiseks on vaja ka suurt kapitali. Euroopa Innovatsiooninõukogu fondi uus osa rahuldaks vajaduse suuremate investeerimissummade järele (üle 15 miljoni euro) ning täiendaks muid ELi rahastamisvahendeid ja -tooteid, sealhulgas neid, mis kuuluvad programmi „InvestEU“ alla.

Nõudlus süvatehnoloogiasse tehtavate investeringute järele on Euroopas endiselt suur. Euroopa Innovatsiooninõukogu tegevuse esimese kahe aasta jooksul laekus üle 5 000 taotluse, mille tulemusena toetati rohkem kui 400 ettevõtet. Neist 245 ettevõttele on soovitatud ainulaadset lahendamata toetuse kombinatsiooni koos Euroopa Innovatsiooninõukogu kaudu tehtavate investeringutega ning 131 neist ettevõtetest said investeerimissoovituse summas 5 miljonit eurot või rohkem. Hinnanguliselt umbes 25 % ettevõtetest, kes on saanud Euroopa Innovatsiooninõukogust üle 5 miljoni euro suuruse investeringu, vajavad keskmiselt 25–35 miljoni euro suurust jätkurahastamist: see tähendab, et aastas on 20–30 ettevõtet,¹³ mis vajavad 0,5–1 miljardit eurot aastas.

Euroopa Innovatsiooninõukogu praeguste kogemuste põhjal võimendaks see ELi toetatud investering täiendavad erainvesteeringud kuni viis korda ja aitaks seega märkimisväärselt vähendada turulõhet. Ilma lisatoetuseta võiksid paljud neist ettevõtetest kolida väljapoole Euroopat, et pääseda ligi suurematele rahastamisvoorudele, või võivad kolmandatest riikidest pärit konkurendid, kes on paremini rahastatud, neid üle võtta.

Olemaolevate vahendite suutlikkuse tugevdamine, et kiirendada asjakohaseid investeringuid

Mis puudutab vahendeid, siis tehakse ettepanek eraldada veel 10 miljardit eurot, et toetada olemaolevaid ja end hästi tõestanud ELi investeerimiskavasid, mille eesmärk on tugevdada STEPi investeringuid, säilitades samal ajal ühtekuuluvuse eesmärgid ja aidates kaasa

¹³ See näitaja põhineb Euroopa Innovatsiooninõukogu rahastamisvahendi „Accelerator“ 2021.–2022. aasta toetustel.

võrdsete tingimuste loomisele ühtsel turul, tagades osalevate programmide asjakohaste volituste kaudu STEPi raames rahastatavate projektide geograafiliselt tasakaalustatud jaotuse ning võttes arvesse teatavate rakendusprogrammide nõudluspõhist iseloomu.

InvestEU

Kasutuselevõtt kulgeb kavakohaselt: 85 % kohta esialgsest tagatisest on juba sõlmitud lepingud rakenduspartneritega, mis vastab 22,3 miljardile eurole. ELi tagatise kiire kasutamine näitab suurt turuhuvi programmi „InvestEU“ pakutavate rahastamisvõimaluste vastu. See nõuab ELi tagatise suurendamist 7,5 miljardi euro võrra; mis eeldab 3 miljardi euro suurust rahalist lisatoetust, mille eraldiste määr on 40 %. Seda lisatagatist tuleks kasutada üksnes projektide jaoks, mis aitavad kaasa STEPi prioriteetide saavutamisele, ning see võib kaasa tuua kuni 75 miljardi euro ulatuses investeringuid keskmise kordajaga 10.

Programmi „InvestEU“ raames luuakse uus STEPi poliitikaharu, et anda rakenduspartneritele eelarveline lisatagatis, mis võimaldab ettevõtetele, teiste seas VKEdele, ja projektidele STEPi toetatavates sektorites, sealhulgas tootmis- ja tarneahelainvesteeringutele, kasutada võla- (sealhulgas tagatised) ja omakapitali finantstooteid. InvestEU võimendab lisainvesteeringuid, eelkõige erasektorist, kõrvaldades turutõrkeid ja lahendades mitteoptimaalseid investeerimisolukordi, mis esinevad STEPi sihtsektorites. Programm „InvestEU“ on juba võimeline toetama projekte, mis kuuluvad üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide alla ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b tähenduses, ning selle tugevdamine viienda poliitikaharu kaudu suurendab seega selle võimalust teha seda STEPi kohaldamisalasse kuuluvate kriitilise tähtsusega projektide puhul.

Euroopa Innovatsiooninõukogu

Euroopa Innovatsiooninõukogu on peamine vahend seemnekapitali andmiseks kiiresti kasvavatele idufirmadele. Võttes arvesse Euroopa Innovatsiooninõukogu eksperditeadmisi, sobib see hästi selleks, et suurendada rahastamist ettevõtetes, kes soovivad kasvatada kapitali pärast esimest innovatsioonietappi. 0,5 miljardi euro suuruse eelarve suurendamine koos 2,13 miljardi euroga ümberpaigutamisest ja kulukohustustest vabastamisest võimaldab Euroopa Innovatsiooninõukogul teha enneolematuid omakapitaliinvesteeringuid piletite jaoks vahemikus 15–50 miljonit eurot. Kui keskmine kordaja on 5, võib see kaasa tuua 13 miljardi euro suuruse uue omakapitalitoetuse pangakõlbmatutele VKEdele ja väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele.

Innovatsioonifond

Innovatsioonifond, mida rahastatakse saastekvootide enampakkumisel müümisest ELi heitkogustega kauplemise süsteemi raames, on üks maailma suurimaid rahastamisprogramme nullneto- ja uuenduslike tehnoloogiate kasutuselevõtuks. Selle eesmärk on tuua turule tööstuslahendusi Euroopa CO₂ heite vähendamiseks ning see keskendub väga uuenduslikele tehnoloogiatele ja protsessidele. Eesmärk luua ettevõtjatele õiged rahalised stiimulid puhtasse tehnoloogiasse investeerimiseks ja võimestada neid saada ülemaailmseks puhta tehnoloogia liidriks on täielikult kooskõlas STEPi eesmärkidega. Selleks et vastata kasvavale innovatsioonivajadusele, et säilitada ELi konkurentsivõime ülemaailmsel turgudel, tuleks innovatsioonifondi suurendada 5 miljardi euro võrra. Kooskõlas ühtekuuluvuse tagamise ja ühtse turu edendamise eesmärkidega ning selleks, et toetada rohepööret ja puhaste tehnoloogiate arendamist kogu liidus, tehakse täiendav rahastamispakett kättesaadavaks projektikonkursside kaudu, mis on avatud nende liikmesriikide üksustele, mille keskmine SKP elaniku kohta on väiksem kui EL 27 keskmine, mõõdetuna ostujõu standardites ja arvutatud liidu 2015.–2017. aasta andmete põhjal. Seniseid kogemusi arvestades peaks selle tulemuseks olema ligikaudu 20 miljardi euro suurune koguinvesteering.

Euroopa Kaitsefond

Euroopa Kaitsefond on äärmiselt oluline, et suurendada liidu kaitsetööstuse konkurentsivõimet, innovatsiooni, tõhusust ja tehnoloogilist autonoomiat, aidates seeläbi kaasa liidu avatud strateegilisele autonoomiale. Samuti toetatakse sellega piiriülest koostööd liikmesriikide vahel ning koostööd ettevõtete, uurimiskeskuste, riiklike ametiasutuste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja ülikoolide vahel kogu liidus nii kaitsetööstuse toodete ja tehnoloogiate uurimis- kui ka arendusetapis. Kasvavate vajaduste rahuldamiseks tuleks Euroopa Kaitsefondi suurendada 1,5 miljardi euro võrra. Võttes arvesse senist piiratud kogemust, võib selle tulemuseks olla ligikaudu 2 miljardi euro suurune koguinvesteering.

Kokkuvõttes võib eeldada, et eespool nimetatud nelja programmi ja rahastamisvahendi (programm „InvestEU“, Euroopa Innovatsiooninõukogu, innovatsioonifond, Euroopa Kaitsefond) tugevdamine toob kaasa ligikaudu 110 miljardi euro suuruse lisainvesteeringu STEPiga hõlmatud elutähtsatesse tehnoloogiatesse.

Pakkudes ühtekuuluvuspoliitika fondides suurema eelmaksete ja kaasrahastamise vormis finantsstiimuleid, julgustatakse liikmesriike muutma oma programmide prioriteete. Iga 5 % ümberplaneerimist STEPi prioriteedile toob kaasa 18,9 miljardi euro suuruse vahendite eraldamise lisaks 6 miljardile eurole, mis makstakse välja Õiglase Ülemineku Fondist. Taaste- ja vastupidavusrahastu ülemmäära suurendamine, et kasutada programmi „InvestEU“ toodete jaoks vahendeid selle riigi alafondide kaudu, kujutab endast liikmesriikide jaoks täiendavat paindlikkust 30 miljardi euro ulatuses, mis võib olla sellisteks suveräänsusinvesteeringuteks kättesaadav.

STEPi kaudu tehtavate uute investeeringute hinnanguline kogusumma võib ulatuda 160 miljardi euron.

Koostoime loomine rahastamisvahendite vahel, et paremini toetada asjakohaseid investeeringuid

Nendele fondidele juurdepääsuks on äriühingutel ja projektarendajatel võimalik tutvuda uue avalikult kättesaadava veebisaidiga (edaspidi „suveräänsusportaal“). Portaalil antakse teavet asjakohaste rahastamisvõimaluste kohta ELi programmide käimasolevate ja tulevaste projektikonkursside raames, mis aitavad kaasa STEPi eesmärkide saavutamisele, ning antakse suuniseid ja olemasolevate nõustamiskeskuste kontaktid.

Peale selle antakse nn suveräänsusmäärgis projektidele, mis aitavad kaasa STEPi eesmärkide saavutamisele, tingimusel et projekti on hinnatud ja see vastab kvaliteedi miinimumnõuetele, eelkõige rahastamiskõlblikkuse, kõrvalejätmise ja hindamiskriteeriumidele, mis on sätestatud programmi „Euroopa horisont“, programmi „Digitaalne Euroopa“, programmi „EL tervise heaks“, Euroopa Kaitsefondi või innovatsioonifondi konkursikutses, ning olenemata sellest, kas projektile on nende rahastamisvahendite raames raha eraldatud. Kõnealused kvaliteedi miinimumnõuded kehtestatakse eesmärgiga teha kindlaks kvaliteetsed projektid. See määrgis pakub ainulaadse võimaluse tugineda nende rahastamisvahendite raames kohaldatavatele kvaliteetsetele hindamisprotsessidele. Seda määrgist kasutatakse kvaliteedimäärgisena ning see aitab projektidel meelitada ligi avaliku ja erasektori investeeringuid, tõendades selle panust STEPi eesmärkide saavutamisse ja seega suunates turuosalisi nende investeerimisotsuste tegemisel. Lisaks edendab määrgis paremat juurdepääsu ELi fondidele ja rahastamisele, hõlbustades eelkõige kumulatiivset või kombineeritud rahastamist mitmest liidu rahastamisvahendist. See võimaldaks liikmesriikidel näiteks anda ERFist ja ESF+-st toetust otse projektidele, millele on antud suveräänsusmäärgis, tingimusel et järgitakse kohaldatavaid riigiabi eeskirju.

Komisjon töötab ka selle nimel, et tagada innovatsioonifondi eeskirjade ja riigiabi eeskirjade vaheline koostoime, et protsess oleks sujuvam. Komisjon kooskõlastab veelgi kriteeriume ja ühtlustab protsesse, et riigiabi käsitlev otsus tehtaks samal ajal kui innovatsioonifondi rahastamisotsus, tingimusel et liikmesriik teatab sellest õigeaegselt. Sellist koostööd hinnatakse ka muude valitud ELi rahastamisvahendite, sealhulgas Euroopa Innovatsiooninõukogu fondi puhul.

Komisjon konsulteerib liikmesriikidega ka ettepaneku üle võimaldada kõrgemaid abimäärasid STEPi kohaldamisalasse kuuluvatele projektidele abi saavates piirkondades boonuse kaudu, et ergutada edasist majandusarengut, säilitades samal ajal ühtekuuluvuse eesmärgid.

STEPi alla kuuluvate programmide eest vastutavaid ametiasutusi tuleks samuti julgustada kaaluma selliste strateegiliste projektide toetamist, mis on kindlaks määratud kooskõlas nullnetotööstuse määru ja kriitilise tähtsusega toorainete määru, mis kuuluvad määru artikli 2 kohaldamisalasse, tingimusel et järgitakse kohaldatavaid riigiabi eeskirju.

STEP – keskendumine investeringutele

Edu saavutamiseks peaks STEP keskenduma vähestele, kuid hästi suunatud investeerimisvaldkondadele. Platvorm peaks tagama ja säilitama Euroopa edumaa elutähtsate ja kujunemisjärgus tehnoloogiate ning nendega seotud tootmise osas järgmistes valdkondades¹⁴: **süva- ja digitehnoloogia, puhas tehnoloogia ja biotehnoloogia**. Seepärast keskendutakse STEPi kohaldamisalas tiptasemel tehnoloogiatele, et edendada rohe- ja digipööret, toetades nii tootmispoolt kui ka väärtusahelaid.

Süva- ja digitehnoloogiad

Innovatsioon ja eelkõige selle uus süvatehnoloogia innovatsiooni laine on Euroopa vastus kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele, majanduse digitaalsemaks muutmisele ning Euroopa toidu-, energia- ja toorainetega varustatuse ja kindlustatuse tagamisele. Süvatehnoloogia innovatsioon, mis on tihedalt seotud tiptasemel teaduse, tehnoloogia ja inseneeriaga ning koondab sageli digitaalses, füüsika ja bioloogia valdkonnas tehtavaid edusamme. Selline innovatsioon võib pakkuda murrangulisi lahendusi üleilmsetele probleemidele. Need uuendused võivad edendada innovatsiooni kogu majanduses ja ühiskonnas, muutes seeläbi ELi ettevõtlusmaastikku.

Euroopa innovatsioonikava eesmärk on juba seada Euroopa süvatehnoloogia innovatsiooni ja idufirmade uue laine esirinda. Üks peamisi eesmärgi on parandada Euroopa idu- ja kasvufirmade juurdepääsu rahastamisele, näiteks kaasates kasutamata erakapitali allikaid ning lihtsustades noteerimiseeskirju.

STEP lisaks veel ühe mõõtme ELi pühendumisele selle tegevuskava elluviimisele. EL suunab edasist rahastamist ja määratleb ka selge investeerimissuuna. See toetab veelgi Euroopas süvatehnoloogiasse tehtavaid investeringuid, mis toovad kasu ELi majandusele ja ühiskonnale tervikuna.

Digitehnoloogial on suur mõju ELi majanduse konkurentsivõimele tervikuna, et suurendada tõhusust ja innovatsiooni. Selle kasutuselevõtt ja integreerimine kogu majanduses on

¹⁴ Kooskõlas Euroopa uue innovatsioonikavaga on süvatehnoloogia innovatsioonil potentsiaali edendada innovatsiooni kogu majanduses ja ühiskonnas. Teatistes ELi pikaajalise konkurentsivõime kohta rõhutati puhas tehnoloogiat, biotehnoloogiat ja digitehnoloogiat selle suure kasvupotentsiaali ja suurema tööviljakuse tõttu tuleviku jaoks võtmetähtsusega oluliste valdkondadena.

äärmiselt oluline üldise konkurentsivõime ja tootlikkuse jaoks¹⁵. Oma juhtpositsiooni säilitamiseks tööstuses peab EL saavutama juhtrolli peamises digitehnoloogias.

Puhtad tehnoloogiad

ELi konkurentsivõime puhta energeetika sektoris hõlmab suutlikkust toota ja kasutada taskukohast, usaldusväärset ja kättesaadavat puhast energiat ning konkureerida ülemaailmsel puhta energia turgudel üldise eesmärgiga toetada üleminekut kliimanetraalsusele ning tuua kasu ELi majandusele ja inimestele. EL seisab praegu silmitsi tehnoloogiliste ja mittetehnoloogiliste probleemidega, nagu kõrged energiahinnad, kriitilise tähtsusega toorainete tarneahela häired ja oskuste nappus. ELi puhta energia sektori konkurentsivõime tugevdamine aitab suurendada ELi juhtpositsiooni tehnoloogia valdkonnas ning kujundab nende probleemide lahendamiseks vajaliku vastupidavama, sõltumatumat, turvalisema ja taskukohasema energiasüsteemi. Selles kontekstis esitati komisjoni teatises roheleppe tööstuskava kohta terviklik kava Euroopa nullnetotööstuse konkurentsivõime täiustamiseks ning kliimanetraalsusele kiire ülemineku toetamiseks ning nullnetotööstuse määrusega¹⁶ kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa nullnetoenergiatehnoloogiade tootmise ökosüsteemi tugevdamiseks.

Alates 2020. aastast on Euroopa Komisjon avaldanud iga-aastaseid eduaruandeid puhta energia tehnoloogiate konkurentsivõime kohta, milles antakse ülevaade erinevate puhaste ja vähese CO₂ heitega energiatehnoloogiate ja -lahenduste praegusest ja prognoositavast olukorrast. 2022. aasta konkurentsivõime eduaruandes,¹⁷ mille komisjon avaldab energialiidu ja kliimameetmete juhtimise raamistiku kontekstis, on märgitud, et „ELis toodetud puhta energeetika tehnoloogiate kiire arendamine ja kasutuselevõtt on praegusele energiakriisile kulutõhusa, kliimasõbraliku ja sotsiaalselt õiglase reageerimise võti“. Aruandes kinnitatakse ka seda, et keske tähtsusega on rohkem avaliku ja erasektori investeringuid puhta energia alastesse teadusuuringutesse ja innovatsiooni, mastaapide kasvatamisse ja taskukohasesse kasutuselevõttu. ELi õigus- ja finantsraamistikul on siin oluline roll. Koos uue Euroopa innovatsioonikava rakendamisega on väga olulised ELi rahastamisprogrammid, tõhustatud koostöö liikmesriikide vahel ning riiklike teadusuuringute ja innovatsiooni pidev jälgimine, et kujundada välja mõjukas ELi teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteem ning ületada lõhe teadusuuringute ja innovatsiooni ning turul kasutuselevõtu vahel, tugevdades seeläbi ELi konkurentsivõimet.

Biotehnoloogia

Biotehnoloogia ja biotootmine on Euroopa tööstuse moderniseerimise võti. Neid kasutatakse mitmesugustes tööstussektorites, nagu tervishoid ja ravimid, põllumajandus, materjalid ja biomajandus. Biotehnoloogia täielik ärakasutamine võib aidata ELi majandusel kasvada ja luua uusi töökohti, toetades samal ajal kestlikku arengut, rahvatervist ja keskkonnakaitset.

Koroonaviiruse pandeemia on tõestanud biotehnoloogia tähtsust, kuna vaktsiinitootjatel on olnud oluline roll pandeemia käigu ümberpööramiseks. Kuigi Euroopa on jätkuvalt bioteaduste innovatsiooni liider, on biotehnoloogiatööstus nii ettevõtete arvu kui ka riskikapitali rahastamise väärtuse poolest ligikaudu veerand USA suurusel¹⁸. Lisaks peetakse rahastamist – nii varases etapis kui ka hiljem – Euroopas piiratumaks kui USAs. See piirab ettevõtete

¹⁵ Teatis „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega“ (COM(2023) 168 final).

¹⁶ Ettepanek võtta vastu määrus, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa nullnetotehnoloogiade toodete tootmise ökosüsteemi tugevdamiseks (COM(2023) 161 final).

¹⁷ Eduaruanne puhta energia tehnoloogiate konkurentsivõime kohta (COM(2022) 643 final).

¹⁸ Gong, J., Romet-Lemonne, J-L., Houser, B., „Bridging the gap between innovation and later-stage financing for biotech in Europe“, *Nature Reviews Drug Discovery* 22, 2023, lk 438–439.

võimet investeerida suurematesse mitmekesisestesse kavadesse ja jätab nad oma algsetest investoritest sõltuvaks.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Rohelise kokkuleppe tööstuskava on ELi tegevuskava, mille eesmärk on tagada Euroopa tööstuse pikaajaline konkurentsivõime ja toetada kiiret üleminekut kliimanetraalsusele. Nullnetotööstuse määrus esindab selle regulatiivset osa. Õigusakti eesmärk on tagada lihtsam ja kiire lubade andmine, edendada Euroopa strateegilisi projekte ja töötada välja standardid, et toetada tehnoloogia laiendamist kogu ühtsel turul. Seda täiendab kriitilise tähtsusega toorainete määrus,¹⁹ et tagada piisav juurdepääs sellistele materjalidele nagu haruldased muldmetallid, mis on tähtsad kaksikülemineku jaoks olulistele tootmistehnoloogiatele. Teine oluline vahend Euroopa tööstuse konkurentsivõime toetamiseks on Euroopa kiibimäärus²⁰. Selle eesmärk on tugevdada Euroopa vastupanuvõimet pooljuhtehnoloogiate ja -rakenduste valdkonnas ning suurendada ELi osa ülemaailmsel mikrokiipide turul.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on osa ELi üldistest jõupingutustest tagada oma majanduse rohe- ja digipööre. See aitab saavutada paketi „Eesmärk 55“²¹ nende osade eesmärke, mis keskenduvad ELi tööstuse CO₂ heite vähendamisele.

Ettepanek aitab kaasa ka ELi vastupanuvõimele ja avatud strateegilisele autonoomiale, tugevdades ELi suutlikkust seoses elutähtsate tehnoloogiatega, sealhulgas peamiste energiaga seotud tehnoloogiatega, mis on teiste majandussektorite arengu toetamisel otsustava tähtsusega.

See tugineb olemasolevatele ELi poliitikameetmetele, mis keskenduvad sama eesmärgi saavutamisele – alates ühtekuuluvusest ja taasteinvesteeringutest kuni teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamiseni – ning mis toetavad Euroopa majandust ning suunavad ELi vahendeid rohe- ja digipöördesse.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva määruse üldeesmärk on luua õigusraamistik, mis toetab ELi vahendite suunamist STEPi projektidesse. STEPi eesmärgid saavutatakse järgmiste programmide kaudu:

- määrusega (EL) 2021/1058²² loodud Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF) ja Ühtekuuluvusfond; määrusega (EL) 2021/1056²³ loodud Õiglase Ülemineku Fond; määrusega (EL) 2021/1057²⁴ loodud Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+); ühissätete määrus (EL) 2021/1060²⁵.

¹⁹ Ettepanek võtta vastu määrus, millega kehtestatakse raamistik kriitilise tähtsusega toorainete turvalise ja jätkusuutliku pakkumise tagamiseks (COM(2023) 160 final).

²⁰ Ettepanek võtta vastu määrus, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamiseks (kiibimäärus) (COM(2022) 46 final).

²¹ Teatis paketi „Eesmärk 55“ kohta (COM(2021) 550 final) ja kaasnevad ettepanekud.

²² ELT L 224, 24.6.2021, lk 31.

²³ ELT L 231, 30.6.2021, lk 1.

²⁴ ELT L 231, 30.6.2021, lk 21.

²⁵ ELT L 231, 30.6.2021, lk 159.

- Määrusega (EL) 2021/241²⁶ loodud taaste- ja vastupidavusrahastu.
- Määrusega (EL) 2021/523²⁷ loodud programm „InvestEU“.
- Määrusega 2021/694²⁸ loodud programm „Digitaalne Euroopa“; määrusega 2021/695²⁹ loodud programm „Euroopa horisont“; määrusega (EL) 2021/697³⁰ loodud Euroopa Kaitsefond ja direktiiviga 2003/87/EÜ³¹ loodud innovatsioonifond.
- STEPi rakendatakse ka määrusega (EL) 2021/522³² loodud programmi „EL tervise heaks“ raames seoses eesmärgiga tugevdada biotehnoloogia arengut liidus.

Eespool esitatut arvesse võttes on käesoleva määruse rakendamiseks asjakohased õiguslikud alused artiklid 164, 173, artikli 175 lõige 3, artikkel 176, artikkel 177, artikkel 178, artikli 182 lõige 1 ja artikli 192 lõige 1.

• **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Liikmesriigid üksi ei suuda ettepaneku eesmärgi saavutada, sest probleemid on piiriülese ega piirdu üksikute liikmesriikide või liikmesriikide rühmadega. Pakutud meetmed keskenduvad valdkondadele, mille puhul annab liidu tasandil tegutsemine ühtsel turul vajalike meetmete ulatuse, kiiruse ja mastaabi tõttu tõendatava lisaväärtuse.

Võttes arvesse probleeme, mis on seotud nullneto- ja digitehnoloogiate kiirema kasutuselevõtuga, aitab liidu tasandil sekkumine koordineerida meetmeid, et tagada liidule vajalik täiendav tootmisvõimsus ning vältida struktuurset sõltuvust. Liidu tasandil võetavad meetmed saavad selgelt juhtida Euroopa osalejaid ühise visiooni ja rakendusstrateegia poole. See on määrava tähtsusega, et tekitada mastaabi- ja mitmekülgssussääst ning võimalus saavutada kriitiline mass, mida on vaja rohe- ja digitehnoloogiate tootmise laiendamiseks ELis, piirates samal ajal tegevuse killustatust, piirkondliku tasakaalustamatuse süvenemist ja liikmesriike kahjustavat subsideerimisrallit.

• **Proportsionaalsus**

Ettepaneku eesmärk on aidata arendada tootmise ökosüsteemi investeringute hõlbustamise meetmete kaudu. Eesmärk on toetada Euroopa tööstuse pikaajalist konkurentsivõimet ja innovatsioonisuutlikkust tootmisvõimsuse, strateegilistesse projektidesse tehtavate investeringute riskide vähendamise ning idufirmade, kasvufirmade ja VKEdes kaudu.

Meetmed ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik nende eesmärkide saavutamiseks. STEP ei koosne uuest fondistruktuurist, vaid tugineb olemasolevatele ELi rahastamisvahenditele ning kavandatud lisavahendid on proportsionaalsed vajadusega kiirendada platvormi investeringuid lühiajalises perspektiivis.

• **Vahendi valik**

Määrus on asjakohane vahend, kuna sellega nähakse ette toetuse suhtes vahetult kohaldatavad normid.

²⁶ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17.

²⁷ ELT L 107, 26.3.2021, lk 30.

²⁸ ELT L 166, 11.5.2021, lk 1.

²⁹ ELT L 170, 12.5.2021, lk 1.

³⁰ ELT L 170, 12.5.2021, lk 149.

³¹ ELT L 275, 25.10.2003, lk 32.

³² ELT L 107, 26.3.2021, lk 1.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Sidusrühmadega konkreetselt ei konsulteeritud. Algatuses võetakse arvesse sidusrühmadega peetud konsultatsioone, et valmistada ette muid seotud algatusi, nagu kriitilise tähtsusega toorainete määrus, nullnetotööstuse määrus, Euroopa innovatsioonikava, pakett „Eesmärk 55“, Euroopa kiibimäärus ja Euroopa digikümneni kompass. Lisaks on Euroopa Komisjonil pikaajalised ja korrapäraseks kontaktid tööstusharu sidusrühmade, liikmesriikide ja kutseorganisatsioonidega, mis võimaldas koguda ettepanekuga seotud tagasisidet.

- **Mõjuhindang**

Käesoleva ettepanekuga ei looda uut vahendit, vaid seda rakendatakse olemasolevate ELi eelarve vahendite kaudu, mida muudetakse, et elutähtsatesse tehnoloogiatesse paremini kaasata investeringuallikaid. Nende olemasolevate vahendite, näiteks Ühtekuuluvusfondi, programmi „InvestEU“ ja programmi „Euroopa horisont“ kohta on tehtud mõjuhindang³³. Lisaks tugineb ettepanek olemasolevatele ettepanekutele, mille kohta on tehtud mõjuhindang, nagu kriitilise tähtsusega toorainete määrus, Euroopa innovatsioonikava, pakett „Eesmärk 55“, Euroopa kiibimäärus ja Euroopa digikümneni kompass, samuti 23. märtsil 2023 avaldatud investeerimisvajaduste hinnang. Mõjuhindangutes või analüütilistes komisjoni talituste töödokumentides tehtud analüüs³⁴ hõlmab käesoleva ettepaneku kõige olulisemat mõju. Seetõttu ei ole vaja muud mõjuhindangut. Seletuskiri kajastab ka komisjoni tehtud eelhindamist seoses üksnes omakapitalipõhise toetusega, mida antakse Euroopa Innovatsiooninõukogu raames pangakõlbmatutele VKEdele ja väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepanek ei ole seotud õigusloome kvaliteedi ja lihtsustamisega, vaid sisaldab mitut sätet olemasolevate ELi õigusaktide rakendamise lihtsustamiseks. Aruandlusnõuded on viidud miinimumini, et piirata liikmesriikide ametiasutuste ja ettevõtjate halduskoormust, kahjustamata seejuures usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtteid.

- **Põhiõigused**

Harta artiklis 15 on sätestatud kutsevabadus ja õigus teha tööd. Euroopa tööstuse konkurentsivõime toetamine tagab majanduskasvu ja kindlustab, et see pakub jätkuvalt töövõimalusi liidu kodanikele ja elanikele.

Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklis 16 on sätestatud ettevõtlusvabadus. Käesoleva ettepaneku kohaste meetmetega toetatakse innovatsioonisuutlikkuse loomist ja puhta energia tehnoloogiate kasutuselevõttu, mis võib suurendada ettevõtlusvabadust kooskõlas liidu õiguse ning riiklike õigusaktide ja tavadega.

³³ Eelkõige ERF ja Ühtekuuluvusfond (SWD(2018) 282 final), ESF+ (SWD(2018) 289 final), programm „InvestEU“ (SWD(2018) 314 final) ja programm „Euroopa horisont“ (SWD(2018) 307 final).

³⁴ Vastavalt SWD(2023) 161 final, SWD(2022) 187 final, SWD(2020) 176 final, SWD(2022) 147 final, SWD(2021) 247 final ja SWD(2023) 68 final.

MÕJU EELARVELE

Ettepaneku tulemusena tehakse 2024. aastal täiendavad eelmaksed Õiglase Ülemineku Fondi raames, mida rahastatakse Euroopa taasterahastust „NextGenerationEU“. Selle tulemusena tehakse 2024. aastal ka täiendavad eelmaksed ERFi, Ühtekuuluvusfondi ja ESF+ raames summade puhul, mis on kavandatud prioriteetide raames, mis on ette nähtud STEPi eesmärkide tugevdamist toetavatele tegevustele. Õiglase Ülemineku Fondi täiendavaid eelmakseid rahastatakse 2024. aastal ainult sihtotstarbelisest välistulust ja selle tulemusena eeljaotatakse taasterahastu „NextGenerationEU“ maksete assigneeringud 2026. aastast 2024. aastasse. Kõik summad on kättesaadavad määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 21 lõike 5 tähenduses sihtotstarbelise välistuluna, mis tuleneb taasterahastu „NextGenerationEU“ laenutehingutest.

ERFi, Ühtekuuluvusfondi ja ESF+ täiendavad eelmaksed 2024. aastal toovad kaasa maksete assigneeringute eeljaotuse 2024. aastasse ning on ajavahemikul 2021–2027 eelarveneutraalsed. Neid täiendavaid eelmakseid eelarveprojekti ette ei nähtud. Komisjon jälgib summasid, mida liikmesriigid STEPi eesmärkide saavutamisele kaasa aitavatele tegevustele prioriteetide raames on kavandanud, ning hindab 2024. aastal tehtava koondümberpaigutuse raames nende mõju maksevajadustele. Täiendavate eelmaksetena makstud summad kantakse komisjoni raamatupidamisarvestusest täielikult välja hiljemalt programmide lõpetamisel, nii et asjaomaste fondide raames tehtud maksete kogusumma jääb käesoleva ettepanekuga muutmata. Kavandatud muudatuse tõttu ei ole vaja muuta mitmeaastase finantsraamistiku kulukohustuste ja maksete iga-aastaseid ülemmäärasid, mis on sätestatud nõukogu määruse (EL, Euratom) 2020/2093 I lisas, ning sellega ei kaasne muutusi maksete koguvajaduses 2021–2027. aasta programmitöö perioodil.

Programmi „Euroopa horisont“ puhul seisneb ettepanek Euroopa Innovatsiooninõukogu rahastamispaketi suurendamises kokku 2,63 miljardi euro võrra:

- tehakse ettepanek paigutada 0,8 miljardit eurot ümber II sambale „Üleilmsed probleemid ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime“ ajavahemikuks 202[x]–2027 eraldatud vahenditest;
- 0,13 miljardit eurot võetakse programmi „Horisont 2020“ Euroopa Innovatsiooninõukogu katseprojekti raames tagasisaadavatest vahenditest;
- programmi „Euroopa horisont“ ja selle eelkäijate toetatavate teadusprojektide täielikust või osalisest rakendamata jätmisest tulenev 1,2 miljardit eurot tehakse kooskõlas finantsmääruse artikli 15 lõikega 3 programmi „Euroopa horisont“ Euroopa Innovatsiooninõukogu tegevussuuna jaoks uuesti kättesaadavaks ning
- eelarvet suurendatakse 0,5 miljardi euro võrra.

Lisaks tuleks innovatsioonifondi suurendada 5 miljardi euro võrra, Euroopa Kaitsefondi 1,5 miljardi euro võrra ja programmi „InvestEU“ 3 miljardi euro võrra, mille tulemuseks peaks olema 7,5 miljardi euro suurune tagatis.

Kogumõju mitmeaastase finantsraamistiku eelarvele on seega 10 miljardit eurot.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Komisjon jälgib platvormi rakendamist ning mõõdab käesolevas määruses sätestatud eesmärkide saavutamist sihipäraselt ja proportsionaalselt. Komisjon tagab, et tegevuse ja tulemuste järelevalveks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigel ajal.

Platvormi rakendamise jälgimiseks koondab komisjon asjaomastest programmidest STEPiga seotud kulud. Jätkuvalt kohaldatakse asjaomaste programmide vastavaid kliimameetmetega seotud kulude eesmärke. Selleks on vaja järgmist.

- Ühissätete määrus: määruse I lisa ajakohastamine, et lisada sellesse täiendavad sekkumisvaldkonnad;
- taaste- ja vastupidavusraha: märgistamine ja aruandlus, mis põhineb komisjoni poolt vastavalt kõnealuse määruse artikli 29 lõikele 3 STEPi eesmärkidega seotud investeeringute hinnanguliste kulude jaotamisel;
- programm „InvestEU“: kulude jälgimine komisjoni poolt;
- programmid, mille eelarvet täidetakse otseselt (programm „Euroopa horisont“, innovatsioonifond, Euroopa Kaitsefond, programm „Digitaalne Euroopa“, programm „EL tervise heaks“): kulude jälgimine komisjoni poolt.

Programmi tulemuslikkuse jälgimiseks ja hindamiseks koondab komisjon asjaomaste programmide STEPiga seotud tulemusnäitajate tulemused.

STEPiga seotud tulemusnäitajate rakendamiseks on vaja järgmist:

- ühtekuuluvusvahendid: fondispetsiifilise määruse tulemusnäitajaid sisaldavate lisade muutmine;
- programm „InvestEU“: programmi „InvestEU“ määruse III lisa muutmine, mis sisaldab peamisi tulemusnäitajaid ja seirenäitajaid;
- taaste- ja vastupidavusraha: olemasolevale aruandlusraamistikule tuginemine;
- programmid, mille eelarvet täidetakse otseselt (programm „Euroopa horisont“, innovatsioonifond, Euroopa Kaitsefond, programm „Digitaalne Euroopa“, programm „EL tervise heaks“): komisjoni kogutav teave.

• Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

Käesoleva määruse 1. peatükis (artiklid 1–8) on sätestatud STEPi loomiseks vajalikud ühissätted ning 2. peatükk sisaldab muudatusi muudes asjakohastes ELi õigusaktides (artiklid 9–19).

Reguleerimisese ja platvormi eesmärgid (artiklid 1 ja 2)

Artiklis 1 selgitatakse määruse reguleerimiseset ning artiklis 2 määratletakse vahendi eesmärgid ja kohaldamisala. Kooskõlas artikliga 2 on STEPil kaks eesmärki: i) toetada elutähtsate tehnoloogiate arendamist või tootmist liidus või kaitsta ja tugevdada nende väärtusahelaid ning ii) vähendada tööjõu ja oskuste nappust nendes strateegilistes sektorites. Artiklis 2 määratletakse ka nende elutähtsate tehnoloogiate valdkonnad, nimelt süva- ja digitehnoloogia, puhas tehnoloogia ja biotehnoloogia. Selles sättes täpsustatakse, et selleks, et tehnoloogiat saaks pidada platvormi jaoks elutähtsaks tehnoloogiaks, peaks see vastama järgmistele tingimustele: i) tooma ühtsele turule uuendusliku elemendi, millel on

märkimisväärne majanduslik potentsiaal, või ii) aitama kaasa liidu strateegilise sõltuvuse vähendamisele või ennetamisele. Samuti selgitatakse, et kui üleeuroopalist huvi pakkuvad tähtsad projektid, mis on heaks kiidetud vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktile b, on seotud mõne artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud tehnoloogiavaldkonnaga, tuleks asjaomaseid tehnoloogiaid käsitada elutähtsatena. Artiklis 2 antakse ka lisajuhiseid mõiste „väärtusahel“ tähenduse kohta.

Rahaline toetus (artikkel 3)

Selle sättega nähakse ette täiendavad liidu rahalised vahendid, mida kasutatakse mitme rahastamisvahendi, nimelt programmi „InvestEU“, programmi „Euroopa horisont“, Euroopa Kaitsefondi ja innovatsioonifondi suutlikkuse suurendamiseks.

Suveräänsusmargis ja kumulatiivne rahastamine (artikkel 4)

Artikliga 4 luuakse nn suveräänsusmargis, mis on uus margis, mille eesmärk on aidata projektiarendajatel meelitada ligi avaliku ja erasektori investeringuid, tõendades nende panust STEPi eesmärkide saavutamisse. Suveräänsusmargis antaks otsese eelarve täitmisega rakendatavate programmide, nimelt programmi „Euroopa horisont“, innovatsioonifondi, programmi „Digitaalne Euroopa“, programmi „EL tervise heaks“ ja Euroopa Kaitsefondi raames. Margis tugineb olemasolevale kvaliteedimärgisele, mis on kvaliteedimargis rahastamiskõlblikele projektidele, mida ei olnud võimalik rahastada eelarve puudumise tõttu. Erinevalt kvaliteedimärgisest määratletakse suveräänsusmargis, lähtudes üksnes eesmärkidest, mida taotletakse projektidega, millele see on antud, ja olenemata sellest, kas projekt on saanud ELi rahastust, kui seda on edukalt hinnatud programmi „Euroopa horisont“, innovatsioonifondi, programmi „Digitaalne Euroopa“, programmi „EL tervise heaks“ või Euroopa Kaitsefondi raames. See on viis edendada seda, et osaliselt rahastatud projekte võib rahastada kumulatiivselt või kombineeritult mõne muu liidu rahastamisvahendiga (artikli 4 lõike 1 punkt b). Lisaks kohaldataks suveräänsusmargist ka juhtudel, kui projektil ei ole olnud võimalik saada ELi vahendeid ühe programmi raames, et edendada toetuse saamist teise programmi raames (artikli 4 lõike 1 punkt a).

Selles sättes märgitakse ka, et liikmesriigid peaksid oma riiklike taaste- ja vastupidavuskavade esitamisel ning oma moderniseerimisfondi osast rahastatavate investeerimisprojektide üle otsustamisel seadma prioriteediks projektid, millele on antud suveräänsusmargis. Programmi „InvestEU“ (vt ka artikkel 15) puhul peaks komisjon EIP põhikirja artiklis 19 sätestatud menetluse ja määruse (EL) 2021/523 artiklis 23 sätestatud poliitikavastavuse kontrolli raames võtma arvesse suveräänsusmargist. Samuti tuleks rakenduspartneritelt nõuda, et nad vaataksid läbi projektid, millele on antud suveräänsusmargis, juhul kui need kuuluvad nende geograafilisse ulatusse ja tegevusvaldkonda. Seoses ühtekuuluvuspoliitikaga tehakse ettepanek, et korraldusasutused saaksid anda toetust otse ERFist või ESF+-ist, tingimusel et järgitakse kohaldatavaid riigiabi eeskirju, tegevustele, millele on antud suveräänsusmargis (vt artikkel 13).

Määruse artikli 2 kohaldamisalasse kuuluvaid strateegilisi projekte, mis on kindlaks määratud kooskõlas nullnetotööstuse määruse ja kriitilise tähtsusega toorainete määrusega, võidakse asjaomaste programmide kaudu kumulatiivselt rahastada.

Järelevalve ja rakendamine (artikkel 5)

Artiklis 5 määratakse kindlaks, kuidas komisjon jälgib STEPi rakendamist, tulemusi ja edusamme selle eesmärkide saavutamisel.

Suveräänsusportaal (artikkel 6)

Artiklis 6 on sätestatud komisjoni kohustus luua uus avalikult kättesaadav veebisait (suveräänsusportaal), et toetada ettevõtteid ja projektiarendajaid, kes otsivad vahendeid STEPi investeeringuteks. Selleks peab portaal kuvama eelkõige järgmise teabe: käimasolevad ja tulevased konkursikutsed, mis on seotud STEPi eesmärkidega (artikli 6 lõike 1 punkt a), ning nende riiklike pädevate asutuste kontaktid, kes on määratud toimima peamise ühtse kontaktpunktina STEPi rakendamisel riiklikul tasandil (artikli 6 lõike 1 punkt d). Lisaks peaks portaal andma teavet projektide kohta, millele on antud suveräänsusmärgis, et muuta need potentsiaalsete investorite jaoks nähtavaks (artikli 6 lõike 1 punkt b), ning NZIA ja CRMA raames kindlaks määratud strateegiliste projektide kohta (artikli 6 lõike 1 punkt c). Samuti tuleks platvormil esitada teave platvormi rakendamise kohta (artikli 6 lõike 2). Artikli 6 lõike 4 kohaselt peavad liikmesriigid määrama ühe riigi pädeva asutuse, kes tegutseb nende prioriteetide peamise kontaktpunktina, et tagada STEPi järjepidev kohaldamine kogu liidus ning hõlbustada platvormi projektide jaoks kättesaadavate rahaliste vahendite kombineerimist, eelkõige otsese eelarve täitmisega rakendatavate programmide ja eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate programmide raames.

Aastaaruanne ja hindamine (artiklid 7 ja 8).

Artiklis 7 on sätestatud komisjoni kohustus esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule igal aastal aruanne STEPi eesmärkide rakendamisel tehtud edusammude kohta.

Artiklis 8 on sätestatud platvormi hindamise eeskirjad. Komisjon peab esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande 31. detsembriks 2025.

Direktiivi 2003/87/EÜ (ELi HKSi direktiiv) muutmine (artikkel 9)

Artikliga 9 muudetakse ELi HKSi direktiivi, et täpsustada innovatsioonifondi kaudu rakendatavate lisavahendite summa projektidele, mille eesmärk on toetada puhta tehnoloogia arendamist või tootmist liidus. Seda lisatoetust antakse ainult liikmesriikidele, mille keskmine SKP elaniku kohta on väiksem kui EL 27 keskmine ostujõu standardites mõõdetuna ja arvutatud liidu 2015.–2017. aasta andmete põhjal.

Määruse (EL) 2021/1058, Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi määruse (artikkel 10), Õiglaste Ülemineku Fondi määruse (artikkel 11) ning määruse (EL) 2021/1057 (millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+) (artikkel 12) muutmine

Artikliga 10 muudetakse määrust, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) ja Ühtekuuluvusfondi, et luua poliitikaeesmärgi 1 (konkurentsivõimelisem ja arukam Euroopa majanduse uuendusliku ja aruka ümberkujundamise ja piirkondliku IKT-ühenduvuse edendamise kaudu) ja poliitikaeesmärgi 2 (keskkonnahoidlikum, vähese CO₂-heitega majanduselt CO₂-neutraalsele majandusele üleminev ja vastupanuvõimeline Euroopa, edendades õiglast üleminekut puhtale energiale, rohelist ja sinist investeringuid, ringmajandust, kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist, riskiennetust ja -juhtimist ning säästvat linnalist liikumiskeskonda) raames uued erieesmärgid. Samuti on võimalik toetada tulusaid investeringuid muudesse ettevõtetesse kui VKEd, vähem arenenud ja üleminekupiirkondadesse, samuti enam arenenud piirkondadesse liikmesriikides, mille keskmine SKP elaniku kohta on väiksem kui EL 27 keskmine ostujõu standardites väljendatuna ja arvutatud liidu 2015.–2017. aasta andmete põhjal.

Artikliga 11 muudetakse Õiglase Ülemineku Fondi (JTF) määrust, märkimaks, et see programm võib toetada STEPi eesmärkidega seotud investeeringuid.

Selleks et aidata neid investeeringuid kiirendada ja tagada vajalikud likviidsed vahendid, tehakse 2024. aastaks kättesaadavaks erakorraline 30 % eelmakse. Samuti on sätestatud, et liikmesriikidel peaks olema võimalik kohaldada suurendatud ELi rahastamise määra kuni 100 %. See kajastub kolme eespool nimetatud määruse puhul, lisades artiklitesse 10, 11 ja 12 samad sätted.

ERFi ja Ühtekuuluvusfondi määruse I ja II lisa muudetakse, et lisada uute STEPi eesmärkidega seotud näitajad.

Määruse (EL) 2021/1060 (millega kehtestatakse ühissätted, mida kohaldatakse muu hulgas ERFi, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja ESF+ suhtes) muudatused (artikkel 13)

Seda määrust muudetakse ka selleks, et projektid, millele on antud suveräänsusmargis, saaksid kasu paremast juurdepääsust ELi rahastamisele, eelkõige hõlbustades kumulatiivset või kombineeritud rahastamist mitmest liidu rahastamisvahendist. Selleks saavad korraldusasutused anda ERFist või ESF+ist toetust otse tegevustele, millele on antud suveräänsusmargis. Samuti on sätestatud, et liikmesriikidel peaks olema võimalik kohaldada suurendatud ELi rahastamise määra kuni 100 %.

Ühissätete määruse artiklit 49 muudetakse tagamaks, et korraldusasutused teeksid kindlaks STEPi eesmärkidega seotud kavandatud projektikonkursid ja esitaksid need komisjonile, et avaldada need suveräänsusportaalis, ning ESF+ jaoks eraldi kõrvalteema.

Ühissätete määruse I lisa muudatus hõlmab täiendavaid sekkumisvaldkondi, mis võimaldavad jälgida platvormi uute eesmärkidega seotud kulusid.

Määruse (EL) nr 1303/2013 (artikkel 14) ja määruse (EL) nr 223/2014 (artikkel 15) muudatused

Muudatusettepanekuga nähakse liikmesriikidele ette täiendav paindlikkus, et nad saaksid rakendada 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika programme, Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi ning Euroopa abifondi enim puudust kannatavate isikute jaoks. 2014.–2020. aasta programmide rakendamise õigusraamistikku on juba kohandatud, et anda liikmesriikidele ja piirkondadele rakenduseeskirjade osas täiendav paindlikkus ja suurem likviidsus, et tulla toime COVID-19 pandeemia ja Ukraina-vastase agressioonisõja mõjuga³⁵. Need programmitöö perioodi lõpus kehtestatud meetmed nõuavad piisavalt aega ja haldusressursse, et neid täielikult ära kasutada ja rakendada. See on seotud vajadusega, et liikmesriigid suunaksid haldusressursid rakenduskavade läbivaatamisele STEPi saavutamiseks.

³⁵ Taasterahastust „NextGenerationEU“ tulenevad REACT-EU lisavahendid on suurendanud 2021. ja 2022. aastal kättesaadavaid rahalisi vahendeid (ilma riikliku kaasrahastamise nõudeta), et anda liikmesriikidele kiiret abi kriisi tagajärgede kõrvaldamiseks ja vastupanuvõimeliseks taastumiseks. Muud meetmed hõlmavad ühtekuuluvusmeetmete paketti pagulaste toetamiseks Euroopas ja taskukohase energia toetamise algatust.

Seepärast tuleks kõnealuse lõppmakse taotluse esitamise tähtaega pikendada 12 kuu võrra. Samuti tuleks 12 kuu võrra pikendada lõpetamisdokumentide esitamise tähtaega, et oleks võimalik teha vajalikud kontrollid ja auditid, mis võimaldavad programmitöö perioodi 2014–2020 programmide nõuetekohast lõpetamist. Selleks et tagada ELi eelarve usaldusväärne täitmine ja maksete ülemmäärade järgimine, peaks 2025. aastal tehtavate maksete ülemmäär olema 1 % mitmeaastase finantsraamistiku vahenditest saadavatest finantsassigneeringutest programmi kohta. Tuleks selgitada, et summasid, mis ületavad 2025. aastaks ette nähtud programmi assigneeringute 1 % ülemmäära fondi kohta, ei maksta välja 2025. aastal ega järgnevatel aastatel, vaid kasutatakse üksnes eelmaksete tasaarvestamiseks. Kasutamata summad vabastatakse vastavalt lõpetamisel kulukohustustest vabastamise üldreeglitele.

Määruse (EL) 2021/523 (millega luuakse programm „InvestEU“) muutmine (artikkel 16)

Selle sättega luuakse uus poliitikavaldkond (viies poliitikaharu), mille eesmärk on toetada programmi „InvestEU“ raames STEPi investeeringuid, ning selles võetakse arvesse mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamise raames kavandatud [...] miljardi euro suurust lisasummat, muutes STEPi jaoks ette nähtud ELi tagatise summasid. Muudatused tehakse ka selleks, et kajastada programmis „InvestEU“ suveräänsusmargise mõõdet, nagu on selgitatud artiklis 4.

Samuti tehakse ettepanek täiendavate paindlikkusmeetmete ja selgituste kohta, et paremini saavutada käesoleva algatuse eesmärged. Seoses portfelli kombinatsiooniga täpsustatakse, et kui artikli 7 lõikes 1 osutatud rahastamisvahenditest antav toetus kombineeritakse finantstootega, mis on käesoleva määruse kohasest ELi tagatisest ja/või määrusega (EL) 2015/1017 kehtestatud ELi tagatisest madalama nõudejärguga, võib kahjumit, tulusid ja tagasimakseid ning võimalikke sissenõudmisi omistada ka mitteproportsionaalselt. Muudatusettepaneku eesmärk on hõlbustada koostöötet InvestEU ja muude liidu programmide vahel, suurendades segarahastamistoimingute kavandamise paindlikkust.

Liikmesriigi osa kasutuselevõtu hõlbustamiseks tehakse ettepanek veidi pikendada tagatislepingu sõlmimise aega üheksalt kuult kaheteistkümnenele alates rahalist osalust käsitleva lepingu sõlmimisest. Investeeringute komitee koosseisu käsitlevaid eeskirju muudetakse ka selgitamaks, et ajutise liikme võib määrata maksimaalselt kahte koosseisu, et kohaldada valikumenetlust, mis võimaldab kiiresti moodustada investeeringute komitee uue viienda komponendi jaoks.

InvestEU määruse III lisa muudetakse, et lisada uue STEPi komponendiga seotud näitajad.

Määruse (EL) 2021/695 (millega luuakse programm „Euroopa horisont“) muutmine (artikkel 17)

Selle sätte eesmärk on pakkuda Euroopa Innovatsiooninõukogu rahastamisvahendile „Accelerator“ täiendavat paindlikkust ja rahastamist. Programmi „Euroopa horisont“ alla kuuluv „Accelerator“ peaks suutma pakkuda üksnes omakapitalipõhist toetust pangakõlbmatutele VKEdele, sealhulgas idufirmadele, ja pangakõlbmatutele väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, kes tegelevad innovatsiooniga STEPi toetatavate tehnoloogiate valdkonnas. Lisaks tuleks programmi „Horisont 2020“ raames Euroopa Innovatsiooninõukogu katseprojekti jaoks eraldatud kasutamata vahendid teha kättesaadavaks programmi „Euroopa horisont“ raames Euroopa Innovatsiooninõukogu rahastamisvahendi „Accelerator“ jaoks.

Määruse (EL) 2021/697 (millega luuakse Euroopa Kaitsefond) muutmine (artikkel 18)

Artikliga 18 muudetakse Euroopa Kaitsefondi määrust, et täpsustada Euroopa Kaitsefondi kaudu rakendatavate lisavahendite summa.

Määruse (EL) 2021/241 (millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu) muutmine (artikkel 19)

Seda määrust muudetakse, et suurendada selliste riiklike taaste- ja vastupidavuskavade hinnanguliste kulude ülemmäära, mida liikmesriigid saavad kasutada programmi „InvestEU“ liikmesriigi osa puhul. Lisaks kohaldatavale ülemmäärale, mis on 4 % riikliku taaste- ja vastupidavuskava rahaeraldise, võivad liikmesriigid otsustada eraldada veel 6 % STEPi investeeringute toetamiseks, seega kokku kuni 10 %. Artiklit 29 muudetakse tagamaks, et liikmesriigid teevad kindlaks platvormi eesmärkidega seotud kavandatud projektikonkursid ja esitavad need komisjonile, et avaldada need suveräänsusportaalil.

Jõustumine ja kohaldamine (artikkel 20)

Tehakse ettepanek, et käesolev määrus, mis on vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides, jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP) ja muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ ning määruseid (EL) 2021/1058, (EL) 2021/1056, (EL) 2021/1057, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) 2021/1060, (EL) 2021/523, (EL) 2021/695, (EL) 2021/697 ja (EL) 2021/241

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 164, 173, artikli 175 kolmandat lõiku, artiklit 176, artiklit 177, artiklit 178, artikli 182 lõiget 1 ja artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust³⁶,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust³⁷,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Viimastel aastatel on ELi suunanäitaja olnud Euroopa majanduse konkurentsivõime ja vastupanuvõime tugevdamine rohe- ja digipöörde kaudu. Rohe- ja digipöörde, mille pidepunktid leiab Euroopa rohelisest kokkuleppest ja³⁸ digikümnendist,³⁹ hoogustab majanduskasvu ja ELi majanduse moderniseerimist, avades uusi äri võimalusi ja aidates saada üleilmsetel turgudel konkurentsieelist. Euroopa rohelises kokkuleppes on esitatud tegevuskava, mille abil muuta liidu majandus õiglasel ja kaasaval viisil kliimaneutraalseks ja kestlikuks ning lahendada kliima- ja keskkonnaprobleeme. Lisaks on digikümnendi poliitikaprogrammis 2030 esitatud selge suund liidu digiüleminekuks ja digieesmärkide saavutamiseks liidu tasandil 2030. aastaks, eelkõige seoses digioskuste, digitaristute ning ettevõtete ja avalike teenuste digiüleminekuga.
- (2) ELi tööstus on tõestanud oma sisemist vastupidavust, kuid on praegu ohus. Kiire inflatsioon, tööjõu nappus, COVIDi-järgsed tarneahelate häired, intressimäärade tõus ning energiakulude ja sisendihindade tõus kahjustavad ELi tööstuse konkurentsivõimet. Sellele lisandub tugev, kuid mitte alati õiglane konkurents killustunud maailmaturul. EL on juba esitanud mitu algatust oma tööstuse toetamiseks,

³⁶ ELT C [...], [...], lk [...].

³⁷ ELT C [...], [...], lk [...].

³⁸ Teatis Euroopa rohelise kokkuleppe kohta (COM(2019) 640 final). Vt ka Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2020. aasta resolutsioon ja Euroopa Ülemkogu 11. detsembri 2020. aasta järeldused.

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta otsus (EL) 2022/2481, millega luuakse digikümnendi poliitikaprogramm 2030 (ELT L 323, 19.12.2022, lk 4).

näiteks roheline kokkuleppe tööstuskava,⁴⁰ kriitilise tähtsusega toorainete määrus,⁴¹ nullnetotööstuse määrus,⁴² uus riigiabi ajutine kriisi- ja üleminekuraamistik⁴³ ning kava „REPowerEU“⁴⁴. Kuigi need lahendused pakuvad kiiret ja sihipärast toetust, vajab EL oma tööstusharude investeerimisvajadustele strukturesemat lahendust, et tagada ühtekuuluvus ja võrdsed tingimused ühtsel turul ning vähendada ELi strateegilist sõltuvust.

- (3) Süva- ja digitehnoloogia, puhta tehnoloogia ja biotehnoloogia kasutuselevõtt ja laiendamine liidus on oluline, et kasutada ära rohe- ja digipöörde võimalusi ning saavutada nende eesmärgid, edendades seeläbi Euroopa tööstuse konkurentsivõimet ja kestlikkust. Seepärast on vaja viivitamata võtta meetmeid, et toetada selliste tehnoloogiate arendamist või tootmist liidus, kaitsta ja tugevdada nende väärtusahelaid, vähendades seeläbi liidu strateegilist sõltuvust, ning vähendada nendes sektorites olemasolevat tööjõu ja oskuste nappust koolituste ja õpipõisiõppe ning kõigile kättesaadavate atraktiivsete ja kvaliteetsete töökohtade loomise kaudu.
- (4) Elutähtsaid tehnoloogiaid on vaja toetada järgmistes valdkondades: süva- ja digitehnoloogia, puhas tehnoloogia ja biotehnoloogia (sealhulgas kriitilise tähtsusega toorainete väärtusahelad), eelkõige projektid, ettevõtted ja sektorid, millel on ELi konkurentsivõime ja vastupanuvõime ning väärtusahelate jaoks oluline roll. Näiteks peaksid süvatehnoloogiad ja digitehnoloogiad hõlmama mikroelektroonikat, kõrgjärgulusega andmetöötlust, kvantitehnoloogiat (st andmetöötlus-, side- ja anduritehnoloogiat), pilvandmetöötlust, servitöötlust ja tehisintellekti, küberturvalisuse tehnoloogiaid, robotikat, 5G-d ja täiustatud ühenduvust ning virtuaalreaalsust, sealhulgas süva- ja digitehnoloogiaga seotud meetmeid kaitse- ja lennundus- ja kosmoserakenduste arendamiseks. Puhtad tehnoloogiad peaksid muu hulgas hõlmama järgmist: taastuvenergia; elektri ja soojuste salvestamine; soojuspumbad; elektrivõrk; muu kui bioloogilise päritoluga taastuvkütused; säästvad alternatiivkütused; elektrolüüsiseadmed ja kütuseelemendid; süsinikdioksiidi kogumine, utiliseerimine ja säilitamine; energiatõhusus; vesinik ja sellega seotud taristu; arukad energialahendused; kestlikkuse seisukohast olulised tehnoloogiad, nagu vee puhastamine ja magestamine; kõrgtehnoloogilised materjalid, nagu nanomaterjalid, komposiitmaterjalid ja tulevased puhtad ehitusmaterjalid, ning tehnoloogiad kriitilise tähtsusega toorainete säästvaks kaevandamiseks ja töötlemiseks. Biotehnoloogia peaks hõlmama selliseid tehnoloogiaid nagu biomolekulid ja selle rakendused, ravimid ja meditsiinitehnoloogiad, mis on hädavajalikud terviseturbe, põllukultuuride biotehnoloogia ja tööstusliku biotehnoloogia, näiteks jäätmete kõrvaldamise ja biotootmise jaoks. Komisjon võib anda suuniseid, et täiendavalt täpsustada tehnoloogiate ulatust nendes kolmes valdkonnas, mis on käesoleva määruse kohaselt kriitilise tähtsusega, et edendada vastavate programmide raames toetatavate projektide, ettevõtete ja sektorite ühtset tõlgendamist, pidades silmas ühist strateegilist eesmärki. Lisaks tuleks kriitilise tähtsusega tehnoloogiateks pidada tehnoloogiaid, mis on seotud ükskõik millise nimetatud kolme valdkonnaga, mis kuuluvad üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti alla, mille komisjon on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b kohaselt heaks kiitnud, ning sellise üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa

⁴⁰ Teatis „Rohelise kokkuleppe tööstuskava kliimaneutraalsuse ajastuks“ (COM(2023) 62 final).

⁴¹ COM(2023) 160 final.

⁴² COM(2023) 161 final.

⁴³ Teatis riigiabi meetmete ajutise kriisi- ja üleminekuraamistiku kohta (ELT C 101, 17.3.2023, lk 3).

⁴⁴ Määrus (EL) 2023/435 REPowerEU osas (ELT L 63, 28.2.2023, lk 1).

projekti kohaldamisalasse kuuluvad üksikprojektid peaksid olema rahastamiskõlblikud kooskõlas vastavate programmeeskirjadega, kui kindlakstehtud rahastamispuudujääki ja rahastamiskõlblikke kulusid ei ole veel täielikult kaetud.

- (5) Peamiste tehnoloogiate tootmisvõimsuse suurendamine liidus ei ole võimalik ilma märkimisväärse kvalifitseeritud tööjõuta. Samas on tööjõupuudus ja oskuste nappus suurenenud kõigis sektorites, sealhulgas nendes, mida peetakse rohe- ja digipöörde jaoks oluliseks, ning see ohustab peamiste tehnoloogiate esilekerkimist, seda ka demograafiliste muutuste kontekstis. Seetõttu on vaja hoogustada rohkemate inimeste tulekut tööturule, mis on oluline strateegiliste sektorite jaoks, eelkõige töökohtade ja õpipoisiõppe loomise kaudu noortele ebasoodsas olukorras olevatele inimestele, eelkõige mittetöötavatele ja mitteõppivatele noortele. Selline toetus täiendab mitut muud meetet, mille eesmärk on täita üleminekust tulenevaid oskuste vajadusi, mis on esitatud ELi oskuste tegevuskavas⁴⁵.
- (6) Üleminekuks vajalike investeeringute ulatus nõuab olemasolevate ELi programmide ja fondide, sealhulgas selliste ELi programmide ja fondide täielikku kaasamist, millest antakse eelarvelisi tagatise rahastamis- ja investeerimistoimingute ning rahastamisvahendite ja segarahastamistoimingute rakendamiseks. Sellist rahastamist tuleks kasutada paindlikumalt, et pakkuda strateegilistes sektorites õigeaegset ja sihipärast toetust elutähtsatele tehnoloogiatele. Seepärast peaks Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP) andma struktuurse vastuse liidu investeerimisvajadustele, aidates paremini suunata olemasolevaid ELi vahendeid elutähtsatesse investeeringutesse, mille eesmärk on toetada elutähtsate tehnoloogiate arendamist või tootmist ning tagada samal ajal ühtsel turul võrdsed tingimused, säilitades seeläbi ühtekuuluvuse ja seades eesmärgiks STEPi raames rahastatavate projektide geograafiliselt tasakaalustatud jaotuse kooskõlas vastavate programmivolitustega.
- (7) STEP peaks määrama kindlaks vahendid, mida tuleks rakendada olemasolevate liidu programmide ja fondide, programmi „InvestEU“, programmi „Euroopa horisont“, Euroopa Kaitsefondi ja innovatsioonifondi raames. Sellega peaks kaasnema 10 miljardi euro suurune lisarahastamine. Sellest 5 miljardit eurot tuleks kasutada innovatsioonifondi rahastamise suurendamiseks⁴⁶ ja 3 miljardit eurot, et suurendada InvestEU määruse alusel ELi osa jaoks kättesaadava ELi tagatise kogusummat 7,5 miljardi euron, ⁴⁷ võttes arvesse asjakohast eraldiste määra. Programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse⁴⁸ kohase rahastamispaketi suurendamiseks tuleks teha kättesaadavaks 0,5 miljardit eurot, muutes vastavalt määrust, ning Euroopa Kaitsefondi⁴⁹ jaoks 1,5 miljardit eurot.
- (8) Suveräänsusmäärgis tuleks anda projektidele, mis aitavad kaasa STEPi eesmärkide saavutamisele, tingimusel et projekti on hinnatud ja see vastab kvaliteedi miinimumnõuetele, eelkõige rahastamiskõlblikkuse, kõrvalejätmise ja hindamiskriteeriumidele, mis on sätestatud programmi „Euroopa horisont“,

⁴⁵ Teatis jätkusuutlikku konkurentsivõimet, sotsiaalset õiglust ja vastupanuvõimet toetava Euroopa oskuste tegevuskava kohta (COM(2020) 274 final).

⁴⁶ Direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

⁴⁷ Määrus (EL) 2021/523, millega luuakse programm „InvestEU“ (ELT L 107, 26.3.2021, lk 30).

⁴⁸ Määrus (EL) 2021/695, millega luuakse programm „Euroopa horisont“ (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).

⁴⁹ Määrus (EL) 2021/697, millega luuakse Euroopa Kaitsefond (ELT L 170, 12.5.2021, lk 149).

programmi „Digitaalne Euroopa“,⁵⁰ programmi „EL tervise heaks“,⁵¹ Euroopa Kaitsefondi või innovatsioonifondi konkursikutses, ning olenemata sellest, kas projekt on saanud rahastamist nende rahastamisvahendite alusel. Kõnealused kvaliteedi miinimumnõuded kehtestatakse eesmärgiga teha kindlaks kvaliteetsed projektid. Seda märgist tuleks kasutada kvaliteedimärgisena, et aidata projektidel meelitada ligi avaliku ja erasektori investeeringuid, tõendades projektide panust STEPi eesmärkide saavutamisse. Lisaks edendab märgis paremat juurdepääsu ELi rahastamisele, hõlbustades eelkõige kumulatiivset või kombineeritud rahastamist mitmest liidu rahastamisvahendist.

- (9) Selleks peaks olema võimalik tugineda määruse (EL, Euratom) 2018/1046⁵² artiklite 126 ja 127 kohaselt muude liidu programmide jaoks tehtud hindamistele, et vähendada liidu vahenditest toetuse saajate halduskoormust ja soodustada investeerimist prioriteetsetesse tehnoloogiatesse. Tingimusel, et need on kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastu määruse⁵³ sätetega, peaksid liikmesriigid kaaluma oma taaste- ja vastupidavuskavade koostamisel ning riiklike taaste- ja vastupidavuskavade esitamisel ning moderniseerimisfondi enda osa vahenditest rahastatavate investeerimisprojektide üle otsustamisel selliste meetmete lisamist, millele on antud suveräänsusmärgis. Komisjon peaks suveräänsusmärgist arvesse võtma ka EIP põhikirja artiklis 19 sätestatud menetluse ja InvestEU määruse artiklis 23 sätestatud poliitikavastavuse kontrolli raames. Lisaks tuleks rakenduspartneritelt nõuda, et nad vaataksid läbi projektid, millele on antud suveräänsusmärgis, juhul kui need kuuluvad kõnealuse määruse artikli 26 lõike 5 kohaselt nende geograafilisse ulatusse ja tegevusvaldkonda. STEPi alla kuuluvate programmide eest vastutavaid ametiasutusi tuleks samuti julgustada kaaluma selliste strateegiliste projektide toetamist, mis on kindlaks määratud kooskõlas nullnetotööstuse määruse ja kriitilise tähtsusega toorainete määrusega, mis kuuluvad määruse artikli 2 kohaldamisalasse ja mille suhtes võidakse kohaldada kumulatiivse rahastamise eeskirju.
- (10) Komisjon peaks looma uue avalikult kättesaadava veebisaidi (edaspidi „suveräänsusportaal“), et anda olemasoleva toetuse kohta teavet ettevõtetele ja projektiarendajatele, kes otsivad vahendeid STEPi investeeringuteks. Selleks peaks ta näitama kättesaadaval ja kasutajasõbralikul viisil STEPi investeeringute rahastamisvõimalusi, mis on kättesaadavad ELi eelarvest. See peaks hõlmama teavet otsese eelarve täitmise raames rakendatavate programmide kohta, nagu programm „Euroopa horisont“, programm „Digitaalne Euroopa“, programm „EL tervise heaks“ ja innovatsioonifond, samuti muud programmid, nagu programm „InvestEU“, taaste- ja vastupidavusrahastu ning ühtekuuluvuspoliitika fondid. Lisaks peaks suveräänsusportaal aitama suurendada STEPi investeeringute nähtavust investorite jaoks, loetledes projektid, millele on antud suveräänsusmärgis. Portaal tuleks loetleda ka riiklikud pädevad asutused, kes tegutsevad STEPi rakendamise kontaktpunktidenä riiklikul tasandil.
- (11) Kuigi STEP tugineb strateegiliste investeeringute toetamiseks olemasolevate programmide ümberplaneerimisele ja nende vahendite suurendamisele, on see oluline

⁵⁰ Määrus (EL) 2021/694, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ (ELT L 166, 11.5.2021, lk 1).

⁵¹ Määrus (EL) 2021/522, millega luuakse liidu tervisevaldkonna tegevusprogramm, programm „EL tervise heaks“ (ELT L 107, 26.3.2021, lk 1).

⁵² Määrus (EL, EURATOM) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

⁵³ Määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

element ka uute meetmete teostatavuse ja ettevalmistamise katsetamisel, mis kujutab endast sammu Euroopa suveräänsusfondi loomise poole. 2025. aasta hindamise käigus hinnatakse võetud meetmete asjakohasust ja selle alusel hinnatakse strateegilistele sektoritele antava toetuse suurendamise vajadust.

- (12) Direktiivi 2003/87/EÜ⁵⁴ tuleks muuta, et võimaldada lisarahastamist, mille rahastamispakett aastateks 2024–2027 on 5 miljardit eurot. Innovatsioonifondist toetatakse investeeringuid uuenduslikesse vähese CO₂ heitega tehnoloogiatesse, mis on STEPi kohaldamisalasse kuuluv valdkond. Innovatsioonifondi mahu suurendamine peaks seega võimaldama pakkuda rahastamist, mis vastab eesmärgile toetada kriitilise tähtsusega puhaste tehnoloogiate arendamist või tootmist liidus. Kooskõlas ühtekuuluvuse tagamise ja ühtse turu edendamise eesmärkidega ning selleks, et toetada rohepööret ja puhaste tehnoloogiate arendamist kogu liidus, tuleks täiendav rahastamispakett teha kättesaadavaks projektikonkursside kaudu, mis on avatud nende liikmesriikide üksustele, mille keskmine SKP elaniku kohta on väiksem kui EL 27 keskmine ostujõu standardites mõõdetuna ja arvutatud liidu 2015.–2017. aasta andmete põhjal.
- (13) Selleks et laiendada võimalusi selliste investeeringute toetamiseks, mille eesmärk on tugevdada tööstuse arengut ja väärtusahelaid strateegilistes sektorites, tuleks ERFist antava toetuse kohaldamisala laiendada, nähes ERFi raames ette uued erieesmärgid, ilma et see piiraks määruses (EL) 2021/1060⁵⁵ ja määruses (EL) 2021/1058⁵⁶ sätestatud kulude rahastamiskõlblikkust ja kliimameetmetega seotud kulusid käsitlevate eeskirjade kohaldamist. Strateegilistes sektorites peaks olema võimalik toetada ka tulusaid investeeringuid muudesse ettevõtetesse kui VKEd, mis võivad anda olulise panuse vähem arenenud ja üleminekupiirkondade arengusse, samuti selliste liikmesriikide enam arenenud piirkondadesse, mille SKP elaniku kohta on alla ELi keskmise. Korraldusasutusi julgustatakse edendama koostööd suurettevõtjate ja kohalike VKEde vahel, tarneahelaid, innovatsiooni ja tehnoloogia ökosüsteeme. See võimaldaks suurendada Euroopa üldist suutlikkust tugevdada oma positsiooni nendes sektorites, pakkudes kõikidele liikmesriikidele juurdepääsu sellistele investeeringutele, mis vähendaks ebavõrdsuse suurenemise ohtu.
- (14) Määruses (EL) 2021/1056⁵⁷ sätestatud Õiglase Ülemineku Fondi toetuse kohaldamisala tuleks samuti laiendada, et see hõlmaks investeeringuid puhastesse tehnoloogiatesse, mis aitavad suurettevõtjatel saavutada STEPi eesmärgi, tingimusel et need investeeringud on kooskõlas õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades sätestatud eeldatava panusega kliimanetraalsusele üleminekusse. Sellistele investeeringutele antav toetus ei tohiks nõuda õiglase ülemineku territoriaalse kava läbivaatamist, kui läbivaatamine oleks seotud üksnes puudujääkide analüüsiga, mis õigustab investeerimist töökohtade loomise seisukohast.
- (15) ESF+,⁵⁸ mis on peamine ELi inimestesse investeerimise fond, annab olulise panuse oskuste arendamise edendamisse. Selleks et hõlbustada kõnealuse fondi kasutamist STEPi eesmärkide saavutamiseks, peaks olema võimalik kasutada ESF+, et katta

⁵⁴ Direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

⁵⁵ Määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

⁵⁶ Määrus (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (ELT L 224, 24.6.2021, lk 31).

⁵⁷ Määrus (EL) 2021/1056, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond (ELT L 231, 30.6.2021, lk 1).

⁵⁸ Määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) (ELT L 231, 30.6.2021, lk 21).

investeeringuid, mille eesmärk on saavutada kvalifitseeritud ja vastupanuvõimeline tööjõud, kes on valmis toimetulekuks tulevases töömaailmas.

- (16) Selleks et aidata kiirendada investeeringuid ja tagada kohe likviidsed vahendid selliste investeeringute tegemiseks, millega toetatakse STEPi eesmärke ERFi, ESF+⁵⁹ ja Õiglase Ülemineku Fondi raames, tuleks erakorralise ühekordse eelmaksena ette näha lisasummaseoses prioriteetidega, mis on ette nähtud STEPi eesmärke toetavatele investeeringutele. Täiendavaid eelmakseid tuleks kohaldada kogu Õiglase Ülemineku Fondi eraldise suhtes, võttes arvesse vajadust kiirendada selle rakendamist ja Õiglase Ülemineku Fondi tugevaid sidemeid liikmesriikide toetamiseks STEPi eesmärkide saavutamisel. Nende erakorraliste eelmaksete summade suhtes kohaldatavad normid peaksid olema kooskõlas määruses (EL) 2021/1060 sätestatud eelmaksete suhtes kohaldatavate normidega. Selleks et veelgi stimuleerida selliste investeeringute kasutuselevõttu ja tagada nende kiirem rakendamine, peaks olema võimalik suurendada STEPi prioriteetide ELi rahastamismäära 100 %ni. Uute STEPi eesmärkide rakendamisel julgustatakse korraldusasutusi kohaldama teatavaid sotsiaalseid kriteeriume või edendama sotsiaalseid positiivseid tulemusi, näiteks looma õpipoisiõpet ja töökohti ebasoodsas olukorras olevatele noortele, eelkõige mittetöötavatele ja mitteõppivatele noortele, kohaldama riigihankeid käsitlevates direktiivides sätestatud sotsiaalseid pakkumuste hindamise kriteeriume, kui projekti viib ellu asutus, kellele kehtivad riigihanke-eeskirjad, ning maksuma kollektiivläbirääkimistel kokku lepitud asjakohast palka.
- (17) Ühissätete määrust⁶⁰ tuleks muuta, et parandada suveräänsusmargise saanud projektide juurdepääsu ELi rahastamisele, eelkõige hõlbustades kumulatiivset või kombineeritud rahastamist mitmest liidu rahastamisvahendist. Selleks peaksid korraldusasutused saama anda ERFist või ESF+ist toetust otse tegevustele, millele on antud suveräänsusmargis.
- (18) 2014.–2020. aasta programmide rakendamise õigusraamistikku on viimastel aastatel kohandatud, et anda liikmesriikidele ja piirkondadele rakenduseeskirjade osas täiendav paindlikkus ja suurem likviidsus, et tulla toime COVID-19 pandeemia ja Ukraina-vastase agressioonisõja mõjuga. Need programmitöö perioodi lõpus kehtestatud meetmed nõuavad piisavalt aega ja haldusressursse, et neid täielikult ära kasutada ja rakendada; samuti ajal, mil liikmesriigid suunavad ressursid STEPi eesmärkidega seotud 2021.–2027. aasta rakenduskavade läbivaatamisele. Selleks et leevendada programmi haldavate asutuste halduskoormust ja vältida vahendite võimalikku kaotamist programmide lõpetamisel puhtalt halduslikel põhjustel, tuleks perioodi 2014–2020 programmide haldusliku lõpetamise tähtaegu määruses (EL) nr 1303/2013⁶¹ ja määruses (EL) nr 223/2014⁶² pikendada. Täpsemalt tuleks kõnealuse lõppmakse taotluse esitamise tähtaega pikendada 12 kuu võrra. Samuti tuleks 12 kuu võrra pikendada lõpetamisdokumentide esitamise tähtaega. Käesoleva muudatusettepaneku kontekstis on asjakohane selgitada, et kuni rahastamiskõlblikkuse perioodi lõpuni (2023. aasta lõpp) ostetud toidu ja materjali jaotamine võib jätkuda ka pärast seda kuupäeva. Selleks et tagada ELi eelarve usaldusväärne täitmine ja maksete ülemmäärade järgimine, peaks 2025. aastal tehtavate maksete ülemmäär olema 1 %

⁵⁹ Määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) (ELT L 231, 30.6.2021, lk 21).

⁶⁰ Määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

⁶¹ Määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

⁶² Määrus (EL) nr 223/2014, mis käsitleb mis käsitleb Euroopa abifondi enim puudustkannatavate isikute jaoks (ELT L 72, 12.3.2014, lk 1).

mitmeaastase finantsraamistiku vahenditest saadavatest finantsassigneeringutest programmi kohta. Tasumisele kuuluvaid summasid, mis ületavad 2025. aastaks ette nähtud programmi assigneeringute 1 % ülemmäära fondi kohta, ei maksta välja 2025. aastal ega järgnevatel aastatel, vaid kasutatakse üksnes eelmaksete tasaarvestamiseks. Kasutamata summad vabastatakse vastavalt lõpetamisel kulukohustustest vabastamise üldreeglitele.

- (19) Programm „InvestEU“ on ELi juhtprogramm investeeringute, eelkõige rohe- ja digipöörde edendamiseks, pakkudes nõudlusel põhinevat rahastamist, sealhulgas segarahastamismehhanismide kaudu, ja tehnilist abi. See lähenemisviis võimaldab kaasata täiendavat avaliku ja erasektori kapitali. Võttes arvesse programmi „InvestEU“ tagatise suurt turunõudlust, tuleks programmi „InvestEU“ ELi osa vahendeid suurendada, et see vastaks STEPi eesmärkidele. See parandab muu hulgas programmi „InvestEU“ olemasolevat võimalust investeerida kindlaksmääratud elutähtsates tehnoloogiasektorites projektidesse, mis on osa üleeuroopalist huvi pakkuvatest tähtsatest projektidest. Lisaks julgustatakse liikmesriike panustama programmi „InvestEU“ liikmesriikide osasse, et toetada finantstooteid kooskõlas STEPi eesmärkidega, ilma et see piiraks kohaldatavate riigiabi eeskirjade kohaldamist. Liikmesriikidel peaks olema võimalik lisada oma riiklikesse taaste- ja vastupidavuskavadesse meetmena rahaline osalus programmi „InvestEU“ liikmesriigi osas, et toetada STEPi eesmärke. See täiendav osalus STEPi eesmärkide toetamiseks võib ulatuda kuni 6 %ni nende riikliku taaste- ja vastupidavuskava rahalistest kogueraldistest programmi „InvestEU“ liikmesriigi osale. STEPi eesmärkide paremaks saavutamiseks tuleks ette näha ka täiendav paindlikkus ja täpsustused.
- (20) Programm „Euroopa horisont“ on ELi peamine teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise programm ning selle Euroopa Innovatsiooninõukogu toetab potentsiaalselt läbimurdelise ja murrangulise iseloomuga innovatsiooni, millel on kasvupotentsiaal, kuid mis võib olla erainvestorite jaoks liiga riskantne. Programmi „Euroopa horisont“ raames tuleks ette näha täiendav paindlikkus, et Euroopa Innovatsiooninõukogu rahastamisvahend „Accelerator“ saaks pakkuda üksnes omakapitalipõhist toetust pangakõlbmatutele VKEdele, sealhulgas idufirmadele, ning pangakõlbmatutele VKEdele ja väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, kes tegelevad innovatsiooniga STEPist toetatavates tehnoloogiates, ja olenemata sellest, kas nad on varem saanud rahastamisvahendist „Accelerator“ muud liiki toetust. Euroopa Innovatsiooninõukogu fondi rakendamine on praegu piiratud 15 miljoni euro suuruse maksimaalse investeeringusummaga, välja arvatud erandjuhtudel, ning see ei saa hõlmata jätkurahastamist ega suuremaid investeerimissummasid. Üksnes omakapitalipõhise toetuse võimaldamine pangakõlbmatutele VKEdele ja väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele kõrvaldaks olemasoleva turulõhe, mille tõttu vajatakse 15–50 miljonit eurot investeeringuid. Lisaks on kogemused näidanud, et programmi „Horisont 2020“ raames Euroopa Innovatsiooninõukogu katseprojekti jaoks eraldatud summasid ei ole täielikult ära kasutatud. Need kasutamata vahendid tuleks teha kättesaadavaks programmi „Euroopa horisont“ raames rahastamisvahendi „Accelerator“ jaoks. Programmi „Euroopa horisont“ määrust tuleks samuti muuta, et kajastada Euroopa Kaitsefondi suurendatud rahastamispaketti.
- (21) Euroopa Kaitsefond on juhtiv programm, mille eesmärk on suurendada liidu kaitsetööstuse konkurentsivõimet, innovatsiooni, tõhusust ja tehnoloogilist autonoomiat, aidates seeläbi kaasa liidu avatud strateegilisele autonoomiale. Kaitsevõime arendamine on ülioluline, sest see toetab Euroopa tööstuse suutlikkust ja sõltumatust töötada välja kaitseotstarbelisi tooteid ning soodustab liikmesriikide kui

kaitseotstarbeliste toodete lõpptarbijate sõltumatust. Seetõttu tuleks teha kättesaadavaks täiendav rahastamispakett, et toetada süva- ja digitehnoloogia valdkonna meetmeid, mis aitavad kaasa kaitserakenduste arendamisele.

- (22) Kuna käesoleva määruse eesmärgi, nimelt Euroopa suveräänsuse tugevdamist, liidu keskkonnahoidliku ja digitaalse ülemineku kiirendamist ja konkurentsivõime suurendamist ning liidu strateegiliste sõltuvuste vähendamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

1. PEATÜKK

STEP

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (edaspidi „STEP“ või „platvorm“), et toetada elutähtsaid ja kujunemisjärgus strateegilisi tehnoloogiaid.

Selles sätestatakse platvormi eesmärgid, platvormi raames antava rahalise toetuse suurus ning normid, mis käsitlevad suveräänsusmargise ja suveräänsusportaali rakendamist ning platvormi eesmärkide kohta aru andmist.

Artikkel 2

STEPi eesmärgid

1. Selleks et tugevdada Euroopa suveräänsust ja julgeolekut, kiirendada liidu rohe- ja digipööret ning suurendada liidu konkurentsivõimet, vähendada liidu strateegilist sõltuvust, soodustada investeringute ühtsel turul kogu liidus võrdseid tingimusi ning edendada kaasavat juurdepääsu atraktiivsetele ja kvaliteetsetele töökohtadele, taotleb platvorm järgmisi eesmärgi:
 - a) elutähtsa tehnoloogia arendamise või tootmise toetamine kogu liidus või vastavate väärtusahelate kaitsmine ja tugevdamine järgmistes valdkondades:
 - i) süva- ja digitehnoloogiad,
 - ii) puhtad tehnoloogiad,
 - iii) biotehnoloogiad,
 - b) tegelemine punktis a osutatud eesmärgi toetamiseks igat liiki kvaliteetsete töökohtade jaoks kriitilise tähtsusega tööjõu ja oskuste nappusega.
2. Esimese lõigu punktis a osutatud tehnoloogiad loetakse elutähtsateks tehnoloogiateks, kui need vastavad vähemalt ühele järgmistest tingimustest:
 - a) toovad ühtsele turule uuendusliku ja tipptasemel elemendi, millel on märkimisväärne majanduslik potentsiaal;
 - b) aitavad kaasa liidu strateegilise sõltuvuse vähendamisele või ennetamisele.

3. Kui üleeuroopalist huvi pakkuv tähtis projekt, mille komisjon on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b kohaselt heaks kiitnud, on seotud mõne lõike 1 punktis a osutatud tehnoloogiavaldkonnaga, loetakse asjaomane tehnoloogia elutähtsaks tehnoloogiaks.
4. Esimeses lõigus osutatud elutähtsate tehnoloogiate tootmise väärtusahel on seotud nii lõpptoodetega kui ka põhikomponentide, konkreetsete masinate ja kriitilise tähtsusega toorainetega, mida kasutatakse peamiselt nende toodete tootmiseks.

Artikkel 3

Rahaline toetus

1. Platvormi rakendamist toetatakse eelkõige järgmise kaudu:
 - a) määruse (EL) 2021/523 artikli 4 lõikes 1 osutatud liidu tagatis soovitusliku summaga 7 500 000 000 eurot. Seda tagatist rakendatakse kooskõlas määrusega (EL) 2021/523;
 - b) määruse (EL) 2021/695 artikli 12 lõike 2 punkti c alapunktis i osutatud rahastamispaketist 500 000 000 eurot jooksevhindades. Seda summat rakendatakse kooskõlas määrusega (EL) 2021/695;
 - c) direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 8 kuuendas lõigus osutatud rahastamispaketist 5 000 000 000 eurot jooksevhindades. Seda summat rakendatakse innovatsioonifondi raames kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 8 ja komisjoni delegeeritud määruses [2019/856] sätestatud normidega;
 - d) määruse (EL) 2021/697 artikli 4 lõikes 1 osutatud rahastamispaketist 1 500 000 000 eurot jooksevhindades. Seda summat rakendatakse kooskõlas määrusega (EL) 2021/697.
2. Lõikes 1 nimetatud summasid kasutatakse artiklis 2 osutatud eesmärkide saavutamiseks.

Artikkel 4

Suveräänsusmargis ja kumulatiivne rahastamine

1. Komisjon annab igale platvormi eesmärgile toetavale meetmele suveräänsusmargise, tingimusel et meedet on hinnatud ja see vastab määruse (EL) 2021/695, määruse (EL) 2021/694, määruse (EL) 2021/697, määruse (EL) 2021/522 või komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/856 kohases konkursikutses esitatud kvaliteedi miinimumnõuetele, eelkõige rahastamiskõlblikkuse, kõrvalejätmise ja hindamiskriteeriumidele.
2. Suveräänsusmargist võib kasutada kvaliteedimärgisena, eelkõige järgmistel eesmärkidel:
 - a) meetmele toetuse saamine liidu mõne muu fondi või programmi raames kooskõlas selle fondi või programmi suhtes kohaldatavate normidega või
 - b) meetme rahastamine kumulatiivse või kombineeritud rahastamise kaudu liidu muu rahastamisvahendiga kooskõlas kohaldatavate alusaktide normidega.
3. Ilma et see piiraks kõnealuse määruse sätete kohaldamist, peavad liikmesriigid oma riiklikke taaste- ja vastupidavuskavasid vastavalt määrusele (EL) 2021/241 läbi

vaadates prioriteetseks meetmeid, millele on lõike 1 kohaselt antud suveräänsusmäärgis.

4. Kui liikmesriigid otsustavad, milliseid investeerimisprojekte nende vastavatest moderniseerimisfondi osadest kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikliga 10d rahastada, peavad nad prioriteetseks elutähtsa puhta tehnoloogia projekte, mis on saanud lõike 1 kohaselt suveräänsusmäärgise. Lisaks võivad liikmesriigid otsustada anda riiklikku toetust suveräänsusmäärgisega projektidele, mis aitavad kaasa artikli 2 lõike 1 punkti a alapunktis ii osutatud platvormi eesmärgi saavutamisele.
5. Määruse (EL) 2021/523 kohaselt võetakse suveräänsusmäärgist arvesse Euroopa Investeerimispanka põhikirja artiklis 19 sätestatud menetluse ja kõnealuse määruse artikli 23 lõikes 3 sätestatud poliitikavastavuse kontrolli raames. Lisaks vaatavad rakenduspartnerid läbi projektid, millele on antud suveräänsusmäärgis, kui need kuuluvad nende kõnealuse määruse artikli 26 lõikes 5 sätestatud geograafilisse ulatusse ja tegevusvaldkonda.
6. Artikli 2 kohaldamisalasse kuuluvad [nullnetotööstuse määruse] ja [kriitilise tähtsusega toorainete määruse] kohaselt kindlaks määratud strateegilised projektid, mis saavad toetust artiklis 3 osutatud programmide alusel, võivad saada toetust ka mis tahes muust liidu programmist, sealhulgas jagatud eelarve täitmise alla kuuluvatest fondidest, tingimusel et nendest toetustest ei kaeta samu kulusid. Selle osa suhtes, millega on strateegilist projekti toetatud, kohaldatakse asjakohase liidu programmi norme. Kumulatiivne rahastamine ei tohi ületada strateegilise projekti rahastamiskõlblikke kogukulusid. Liidu eri programmidest saadud toetuse võib arvutada proportsionaalselt kooskõlas dokumentidega, milles on sätestatud toetuse tingimused.
7. Suveräänsusmäärgise andmine ja kumulatiivse rahastamise eraldamine ei piira kohaldatavate riigiabi eeskirjade ega liidu rahvusvaheliste kohustuste kohaldamist.

Artikkel 5

Rakendamise järelevalve

1. Komisjon jälgib platvormi rakendamist ja mõõdab artiklis 2 sätestatud platvormi eesmärkide saavutamist. Rakendamise järelevalve on sihipärane ja proportsionaalne platvormi raames elluviidavate tegevustega.
2. Komisjoni järelevalvesüsteem tagab, et platvormi raames elluviidavate tegevuste ja nende tulemuste järelevalveks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt.
3. Komisjon esitab aruande platvormi rahastatud kulude kohta. Vajaduse korral annab ta aru iga konkreetse platvormi eesmärgiga seotud saavutustest.

Artikkel 6

Suveräänsusportaal

1. Komisjon loob sihtotstarbelise avalikult kättesaadava veebisaidi (edaspidi „suveräänsusportaal“), mis annab investoritele teavet platvormi eesmärkidega seotud projektide rahastamisvõimaluste kohta ja muudab need projektid nähtavaks, eelkõige järgmise teabe kuvamise abil:
 - a) käimasolevad ja tulevased projektikonkursid ja pakkumiskutsed, mis on seotud platvormi eesmärkidega vastavate programmide ja fondide raames;

- b) projektid, millele on antud suveräänsusmargis vastavalt artiklile 4;
 - c) projektid, mis on määratletud strateegiliste projektidena [nullnetotööstuse määruse] ja [kriitilise tähtsusega toorainete määruse] alusel niivõrd, kuivõrd need kuuluvad artikli 2 kohaldamisalasse;
 - d) lõike 4 kohaselt määratud riigi pädevate asutuste kontaktid.
- 2. Suveräänsusportaal kuvab ka teavet platvormi rakendamise ja artiklis 5 osutatud liidu eelarve kulude ning vastavates programmides kindlaks määratud tulemusnäitajate kohta.
 - 3. Suveräänsusportaal käivitatakse [käesoleva määruse jõustumise kuupäeval] ja komisjon ajakohastab seda korrapäraselt.
 - 4. Hiljemalt [kolm kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] määrab liikmesriik ühe riigi pädeva asutuse, kes tegutseb platvormi riiklikul tasandil rakendamise peamise kontaktpunktina.

Artikkel 7 **Aastaaruanne**

- 1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule platvormi rakendamise kohta igal aastal aruande.
- 2. Aastaaruanne sisaldab konsolideeritud teavet edusammude kohta, mida on tehtud platvormi eesmärkide rakendamisel iga programmi ja fondi raames.
- 3. Aastaaruanne sisaldab teavet ka järgmise kohta:
 - a) vastavate programmide raames rahastatud STEPi kogukulud;
 - b) STEPi tulemuslikkus, mis põhineb vastavate programmide raames kindlaks määratud tulemusnäitajatel.

Artikkel 8 **Platvormi hindamine**

- 1. Komisjon esitab 31. detsembriks 2025 Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande platvormi rakendamise kohta.
- 2. Hindamisaruandes hinnatakse eelkõige eesmärkide saavutamise ulatust, vahendite kasutamise tõhusust ja Euroopa lisaväärtust. Ühtlasi käsitletakse aruandes kõigi eesmärkide ja meetmete jätkuvat asjakohasust, pidades silmas nende võimalikku laiendamist.
- 3. Vajaduse korral lisatakse hinnangule käesoleva määruse muutmise ettepanek.

2. PEATÜKK **MUUDATUSED**

Artikkel 9 **Direktiivi 2003/87/EÜ [HKS] muutmine**

Direktiivi 2003/87/EÜ muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 10a lõikesse 8 lisatakse kuues lõik:

„Lisaks käesoleva lõike esimeses kuni viiendas lõigus osutatud lubatud heitkoguse ühikutele rakendab innovatsioonifond ajavahemikuks 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2027 rahastamispaketti summas 5 000 000 000 eurot jooksevhindades, et toetada investeeringuid, mis aitavad kaasa määruse .../...⁶³ [STEPi määrus] artikli 2 punkti a alapunktis ii osutatud STEPi eesmärgi saavutamisele. See rahastamispakett tehakse kättesaadavaks investeeringute toetamiseks üksnes liikmesriikides, mille keskmine SKP elaniku kohta on väiksem kui EL 27 keskmine ostujõu standardites mõõdetuna ja arvutatud liidu 2015.–2017. aasta andmete põhjal.“

Artikkel 10

Määruse (EL) 2021/1058 [ERF ja Ühtekuuluvusfond] muutmine

Määrust (EL) 2021/1058 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 3 lõike 1 punkti a lisatakse järgmine alapunkt:
„vi) määruse .../...⁶⁴ [STEPi määrus] artiklis 2 osutatud STEPi eesmärkide saavutamisele kaasa aitavate investeeringute toetamine.“
- (2) Artikli 3 lõike 1 punkti b lisatakse järgmine alapunkt:
„ix) määruse .../... artikli 2 lõike 1 punkti a alapunktis ii osutatud STEPi eesmärgi saavutamisele kaasa aitavate investeeringute toetamine.“
- (3) Artiklisse 3 lisatakse lõige 1a:

„Artikli 3 lõike 1 esimese lõigu punkti a alapunktis vi ja punkti b alapunktis ix osutatud erieesmärgi vahendid kavandatakse sihtotstarbeliste prioriteetide raames, mis vastavad asjakohasele poliitikaeesmärgile.

Lisaks programmi iga-aastastele eelmaksetele, mis on sätestatud määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõigetes 1 ja 2 või määruse (EL) 2021/1059 artikli 51 lõigetes 2, 3 ja 4, maksab komisjon 30 % ERFi eraldistest erakorralise ühekordse eelmaksena programmi muutmise heakskiitmise otsuses sätestatud prioriteedile. Erakorralised eelmaksed tehakse 31. detsembriks 2024, tingimusel et komisjon on programmi muudatuse heakskiitmise otsuse vastu võtnud 31. oktoobriks 2024.

Vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõikele 5 ja määruse (EL) 2021/1059 artikli 51 lõikele 5 tasaarvestatakse erakorraliste eelmaksetena makstud summa hiljemalt viimasel aruandeaastal.

Vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõikele 6 kasutatakse erakorralistest eelmaksetest saadud intresse asjaomase programmi jaoks samamoodi nagu ERFi vahendeid ja need kajastatakse viimase aruandeaasta raamatupidamisarvestuses.

Kooskõlas määruse (EL) 2021/1060 artikli 97 lõikega 1 ei peatata erakorralisi eelmakseid.

Määruse (EL) 2021/1060 artikli 105 lõike 1 kohaselt sisaldavad kulukohustustest vabastatavate summade arvutamisel arvesse võetavad eelmaksed makstud erakorralisi eelmakseid.

⁶³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus .../... [lisada täielik pealkiri ja ELT viide].

⁶⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus .../... [lisada täielik pealkiri ja ELT viide].

Erandina määruse (EL) 2021/1060 artiklist 112 suurendatakse STEPi eesmärkide toetamiseks kehtestatud sihtotstarbeliste prioriteetide maksimaalseid kaasrahastamismäärasid 100 %ni.“

- (4) Artikli 5 lõikesse 2 lisatakse punkt e:

„e) kui need aitavad kaasa artikli 3 lõike 1 esimese lõigu punkti a alapunktis vi sätestatud poliitikaeesmärgi 1 erieesmärgi või kõnealuse lõigu punkti b alapunktis ix sätestatud poliitikaeesmärgi 2 erieesmärgi saavutamisele vähem arenenud ja üleminekupiirkondades ning selliste liikmesriikide enam arenenud piirkondades, mille ostujõu standardites väljendatud ja liidu 2015.–2017. aasta arvnäitajate põhjal arvutatud keskmine SKP elaniku kohta on väiksem kui EL 27 keskmine.

Punkti e kohaldatakse Interregi programmide suhtes, kui programmi geograafiline ulatus liidus hõlmab üksnes kõnealuses punktis sätestatud piirkondade kategooriaid.“

- (5) Artiklisse 5 lisatakse uus lõige 3a:

„3a. Et aidata kaasa artikli 3 lõike 1 esimese lõigu punkti a alapunktis vi sätestatud poliitikaeesmärgi 1 ja sama lõigu punkti b alapunktis ix sätestatud poliitikaeesmärgi 2 erieesmärkide saavutamisele, toetatakse ERFist ka koolitust, elukestvat õpet, ümberõpet ja haridustegevust.“

- (6) I lisa I tabelisse lisatakse poliitikaeesmärgi 1 all järgmine rida:

	vi) määruse .../... [STEPi määrus] artiklis 2 osutatud STEPi eesmärkide saavutamisele kaasa aitavate investeeringute toetamine	Mis tahes erieesmärkide i, iii ja iv puhul loetletud RCO RCO125 – toetatavad ettevõtjad, kes on peamiselt seotud süva- ja digitehnoloogia tulusate investeeringutega RCO126 – toetatavad ettevõtjad, kes on peamiselt seotud puhaste tehnoloogiate tulusate investeeringutega RCO127 – toetatavad ettevõtjad, kes on peamiselt seotud biotehnoloogiate tulusate investeeringutega [Need näitajad tuleb esitada RC001–RC004 alamrühmadena]	Mis tahes erieesmärkide i, iii ja iv puhul loetletud RCR
--	--	---	--

- (7) I lisa I tabelisse lisatakse poliitikaeesmärgi 2 all järgmine rida:

	ix) määruse .../... [STEPi määrus] artiklis 2 osutatud STEPi eesmärkide saavutamisele kaasa aitavate investeeringute toetamine	Mis tahes RCO, mis on loetletud poliitikaeesmärgi 1 erieesmärkide i, iii, iv ja vi puhul RCO125 – toetatavad ettevõtjad, kes on peamiselt seotud süva- ja digitehnoloogia tulusate	Mis tahes poliitikaeesmärgi 1 erieesmärkide i, iii ja iv puhul loetletud RCR
--	--	---	--

		investeeringutega RCO126 – toetatavad ettevõtjad, kes on peamiselt seotud puhaste tehnoloogiate tulusate investeeringutega RCO127 – toetatavad ettevõtjad, kes on peamiselt seotud biotehnoloogiate tulusate investeeringutega [Need näitajad tuleb esitada RCO01–RCO04 alamrühmadena]	
--	--	---	--

(8) II lisa tabelisse lisatakse poliitikaeesmärgi 1 all järgmine rida:

	(vi) määruse .../... [STEPi määrus] artiklis 2 osutatud STEPi eesmärkide saavutamisele kaasa aitavate investeeringute toetamine	Mis tahes poliitikaeesmärgi 1 erieesmärkide i, iii ja iv puhul loetletud CCO	Mis tahes poliitikaeesmärgi 1 erieesmärkide i, iii ja iv puhul loetletud CCR
--	---	--	--

(9) II lisa tabelisse lisatakse poliitikaeesmärgi 2 all järgmine rida:

	ix) määruse .../... [STEPi määrus] artiklis 2 osutatud STEPi eesmärkide saavutamisele kaasa aitavate investeeringute toetamine	Mis tahes poliitikaeesmärgi 1 erieesmärkide i, iii ja iv puhul loetletud CCO	Mis tahes poliitikaeesmärgi 1 erieesmärkide i, iii ja iv puhul loetletud CCR
--	--	--	--

Artikkel 11

Määruse (EL) 2021/1056 [JTF] muutmine

Määrust (EL) 2021/1056 muudetakse järgmiselt.

(1) Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„Kooskõlas määruse (EL) 2021/1060 artikli 5 lõike 1 teise lõiguga aitab Õiglase Ülemineku Fond kaasa erieesmärgile võimaldada piirkondadel ja inimestel tegeleda liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkide saavutamise ja Pariisi kokkuleppe alusel 2050. aastaks liidu kliimanetraalsele majandusele ülemineku sotsiaalsete, tööhõivealaste, majanduslike ja keskkonnamõjudega. Õiglase Ülemineku Fondist võib toetada ka investeeringuid, mis aitavad kaasa määruse .../... [STEPi määrus] artikli 2 lõike 1 punkti a alapunktis ii osutatud STEPi eesmärgi saavutamisele.“

(2) Artikli 8 lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Õiglase Ülemineku Fondist võib toetada ka tulusaid investeeringuid muudesse ettevõtetesse kui VKEd, mis aitavad kaasa määruse .../...⁶⁵ [STEPi määrus] artiklis 2

⁶⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus .../... [lisada täielik pealkiri ja ELT viide].

osutatud STEPi eesmärkide saavutamisele. Seda toetust võib anda olenemata sellest, kas puudujääkide analüüs tehti kooskõlas artikli 11 lõike 2 punktiga h, ja olenemata selle tulemusest. Sellised investeeringud on rahastamiskõlblikud üksnes juhul, kui need ei too kaasa määruse (EL) 2021/1060 artikli 2 punktis 27 määratletud üleviimist. Sellise toetuse andmine ei nõua õiglase ülemineku territoriaalse kava läbivaatamist, kui see läbivaatamine oleks seotud üksnes puudujääkide analüüsiga.“

(3) Artiklisse 10 lisatakse lõige 4:

„Komisjon maksab lisaks määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõigetes 1 ja 2 sätestatud programmi iga-aastastele eelmaksetele 30 % Õiglase Ülemineku Fondi eraldisest, sealhulgas määruse (EL) 2021/1060 artikli 27 kohaselt ümber paigutatud summad, erakorralise ühekordse eelmaksena programmi heakskiitmise otsuses sätestatud programmile. Erakorraline eelmakse tehakse alates [käesoleva määruse jõustumise kuupäev].

Vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõikele 5 tasaarvestatakse erakorraliste eelmaksetena makstud summa hiljemalt viimasel aruandeaastal.

Vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõikele 6 kasutatakse erakorralistest eelmaksetest saadud intresse asjaomase programmi jaoks samamoodi nagu ERFi vahendeid ja need kajastatakse viimase aruandeaasta raamatupidamisarvestuses.

Kooskõlas määruse (EL) 2021/1060 artikli 97 lõikega 1 ei peatata erakorralisi eelmakseid.

Määruse (EL) 2021/1060 artikli 105 lõike 1 kohaselt sisaldavad kulukohustustest vabastatavate summade arvutamisel arvesse võetavad eelmaksed makstud erakorralisi eelmakseid.

Erandina määruse (EL) 2021/1060 artiklist 112 suurendatakse STEPi eesmärkide toetamiseks kehtestatud sihtotstarbeliste prioriteetide maksimaalseid kaasrahastamismäärasid 100 %ni.“

Artikkel 12

Määruse (EL) 2021/1057 [ESF+] muutmine

Määrust (EL) 2021/1057 muudetakse järgmiselt.

(1) Lisatakse artikkel 12a:

„Artikkel 12a

Kui komisjon kiidab heaks programmi muudatuse, mis hõlmab ühte või mitut prioriteeti, mis on suunatud ESF+ toetatavatele tegevustele, mis aitavad kaasa määruse (EL) .../...⁶⁶ [STEPi määrus] artiklis 2 osutatud STEPi eesmärkide saavutamisele, teeb ta lisaks määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõigetes 1 ja 2 sätestatud programmi eelmaksetele kõnealuste prioriteetide jaoks eraldatud vahendite alusel erakorralise eelmakse summas 30 %. Erakorralised eelmaksed tehakse 31. detsembriks 2024, tingimusel et komisjon on programmi muudatuse heakskiitmise otsuse vastu võtnud 31. oktoobriks 2024.

⁶⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus .../... [lisada täielik pealkiri ja ELT viide].

Vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõikele 5 tasaarvestatakse erakorraliste eelmaksetena makstud summa hiljemalt viimasel aruandeaastal.

Määruse (EL) 2021/1060 artikli 90 lõike 6 kohaselt kasutatakse erakorralistest eelmaksetest saadud intresse asjaomase programmi jaoks samamoodi nagu ESF+ vahendeid ja need kajastatakse viimase aruandeaasta raamatupidamisarvestuses.

Kooskõlas määruse (EL) 2021/1060 artikli 97 lõikega 1 ei peatata erakorralisi eelmakseid.

Määruse (EL) 2021/1060 artikli 105 lõike 1 kohaselt sisaldavad kulukohustustest vabastatavate summade arvutamisel arvesse võetavad eelmaksed makstud erakorralisi eelmakseid.

Erandina määruse (EL) 2021/1060 artiklist 112 suurendatakse STEPi eesmärkide toetamiseks kehtestatud sihtotstarbeliste prioriteetide maksimaalseid kaasrahastamismäärasid 100 %ni.⁶⁷

Artikkel 13

Määruse (EL) 2021/1060 [ühissätete määrus] muutmine

Määrust (EL) 2021/1060 muudetakse järgmiselt.

(1) Artikli 2 punkt 45 asendatakse järgmisega:

„45) „kvaliteedimärgis“ – komisjoni poolt taotlusele antud kvaliteedimärgis, mis näitab, et taotlus, mida on hinnatud liidu rahastamisvahendi kohase konkursikutse raames ja mida peetakse kõnealuse liidu rahastamisvahendi kvaliteedi miinimumnõuetele vastavaks, kuid mida ei olnud võimalik rahastada selle konkursikutse raames vajaliku eelarve puudumise tõttu, võib saada toetust muudest liidu või riiklikest rahastamisallikatest; **või määruse .../...**⁶⁷ [STEPi määrus] artiklis 4 osutatud „suveräänsusmärgis“.“

(2) Artikli 14 lõike 5 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Kooskõlas InvestEU määruse artikli 10 lõike 4 teise lõiguga lõpetatakse osalusleping või seda pikendatakse vastastikusel kokkuleppel, kui kohast tagatislepingut ei ole sõlmitud **12** kuu jooksul pärast osaluslepingu sõlmimist.“

(3) Artiklisse 49 lisatakse lõige 2a:

„Kui toetus on kavandatud määruse .../... [STEPi määrus] artiklis 2 osutatud STEPi eesmärkide saavutamiseks, tagab korraldusasutus, et kogu käesoleva artikli lõike 2 kohaselt avaldatav teave esitatakse komisjonile ka käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud vormis avaldamiseks määruse .../... [STEPi määrus] artiklis 6 sätestatud suveräänsusportaalil, sealhulgas kavandatavate projektikonkursside ajakava, mida ajakohastatakse vähemalt kolm korda aastas, ning link konkursikutsetele nende avaldamise päeval.“

(4) I lisa tabelisse 1 lisatakse järgmised read:

SEKKUMISVALDKOND	Koefitsient		Koefitsient
	kliimamuutuste eesmärkide saavutamiseks	alaste antava	keskkonnaalaste eesmärkide saavutamiseks antava

⁶⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus .../... [lisada täielik pealkiri ja ELT viide].

		toetuse arvutamiseks	toetuse arvutamiseks
145a	Süva- ja digitehnoloogia ning biotehnoloogia valdkonnas oskuste arendamise või tööturule juurdepääsu toetamine	0 %	0 %
145b	Puhta tehnoloogia valdkonnas oskuste arendamise või tööturule juurdepääsu toetamine	100 %	40%
188	Tulusad investeeringud suurettevõtjatesse, kes on peamiselt seotud puhaste tehnoloogiatega	100 %	40%
189	Tulusad investeeringud VKEdesse, kes on peamiselt seotud puhaste tehnoloogiatega	100 %	40%
190	Tulusad investeeringud suurettevõtjatesse, kes on peamiselt seotud biotehnoloogiatega	0 %	0 %
191	Tulusad investeeringud VKEdesse, kes on peamiselt seotud biotehnoloogiatega	0 %	0 %
192	Tulusad investeeringud suurettevõtjatesse, kes on peamiselt seotud süva- ja digitehnoloogiatega	0%	0%
193	Tulusad investeeringud VKEdesse, kes on peamiselt seotud süva- ja digitehnoloogiatega	0 %	0 %

(5) I lisa tabelisse 6 lisatakse järgmine rida:

11	Oskuste ja töökohtade toetamine süva- ja digitehnoloogia, puhta tehnoloogia ja biotehnoloogia valdkonnas	0 %	0 %
----	--	-----	-----

Artikkel 14

Määruse (EL) nr 1303/2013 [ühissätete määrus] muutmine

Määrust (EL) nr 1303/2013 muudetakse järgmiselt.

(1) Artiklisse 135 lisatakse lõige 6:

„6. Erandina lõikest 2 on viimase aruandeaasta lõpliku vahemaksetaotluse esitamise tähtpäev 31. juuli 2025. Viimast vahemaksetaotlust, mis on esitatud 31. juuliks 2025, käsitatakse viimase aruandeaasta lõpliku vahemaksetaotlusena.

Summad, mille komisjon hüvitab 2025. aastal vahemaksetena muudest vahenditest kui REACT-EU, ei tohi ületada 1 % asjaomase programmi rahaliste assigneeringute kogusummast fondi kaupa, välja arvatud REACT-EU vahendid. Komisjoni poolt 2025. aastal makstavaid summasid, mis ületavad seda protsendimäära, ei maksta välja ja neid kasutatakse üksnes eelmaksete tasaarvestamiseks lõpetamisel.“

- (2) Artiklisse 138 lisatakse järgmine lõik:

„Erandina esimeses lõigus sätestatud tähtajast võivad liikmesriigid esitada punktides a, b ja c osutatud dokumendid viimase aruandeaasta kohta 15. veebruariks 2026.“

Artikkel 15

Määruse (EL) nr 223/2014 [Euroopa abifond enim puudust kannatavate isikute jaoks (FEAD)] muutmine

Määrust (EL) nr 223/2014 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 13 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Liikmesriik esitab rakenduskava elluviimise lõpparuande koos artiklis 52 sätestatud lõpetamisdokumentidega hiljemalt 15. veebruariks 2026.“

- (2) Artiklile 22 lisatakse lõige 2a:

„2a. Artikli 26 lõike 2 punktide b, c, d ja e kohaselt hüvitatavate kulude puhul viiakse hüvitatavad tegevused ellu selleks ajaks, kui esitatakse artikli 45 lõike 6 kohane lõplik vahemaksetaotlus viimase aruandeaasta kohta.“

- (3) Artiklisse 45 lisatakse lõige 6:

„6. Erandina lõikest 2 on viimase aruandeaasta lõpliku vahemaksetaotluse esitamise tähtpäev 31. juuli 2025. Viimast vahemaksetaotlust, mis on esitatud 31. juuliks 2025, käsitatakse viimase aruandeaasta lõpliku vahemaksetaotlusena.

Summad, mis komisjon 2025. aastal vahemaksetena hüvitab, ei tohi ületada 1 % asjaomase programmi rahaliste assigneeringute kogusummast. Komisjoni poolt 2025. aastal makstavaid summasid, mis ületavad seda protsendimäära, ei maksta välja ja neid kasutatakse üksnes eelmaksete tasaarvestamiseks lõpetamisel.“

- (4) Artiklisse 48 lisatakse järgmine lõik:

„Erandina esimeses lõigus sätestatud tähtajast võivad liikmesriigid esitada punktides a, b ja c osutatud dokumendid viimase aruandeaasta kohta 15. veebruariks 2026.“

Artikkel 16

Määruse (EL) 2021/523 [programm „InvestEU“] muutmine

Määrust (EL) 2021/523 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

- a) lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„h) määruse .../...⁶⁸ [STEPi määrus] artiklis 2 osutatud STEPi eesmärkide saavutamisele kaasa aitavate investeeringute toetamine.“;

b) lõikesse 2 lisatakse järgmine punkt:

„e) toetada artikli 8 lõike 1 punktis e osutatud valdkondadega seotud rahastamis- ja investeerimistoiminguid.“

(2) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„ELi tagatis artikli 9 lõike 1 punktis a osutatud ELi osa puhul on **33 652 310 073** eurot (jooksevhindades). Selle eraldiste määr on 40 %. Sellest eraldiste määrast tuleneva eraldiste summa puhul võetakse arvesse ka artikli 35 lõike 3 esimese lõigu punktis a osutatud summat.“;

b) lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Käesoleva artikli lõike 1 esimeses lõigus osutatud summast eraldatakse **18 827 310 073** eurot (jooksevhindades) artikli 3 lõikes 2 osutatud eesmärkide saavutamiseks.“;

c) lõike 2 neljas lõik asendatakse järgmisega:

„ELi osa jaoks mõeldud ELi tagatise soovituslik jaotus on esitatud käesoleva määruse I lisas. Komisjon võib I lisas osutatud summadest asjakohasel juhul iga artikli 3 lõike 2 punktides a–e osutatud eesmärgi puhul kuni 15 % võrra kõrvale kalduda. Komisjon teatab igast sellisest kõrvalekaldumisest Euroopa Parlamendile ja nõukogule.“

(3) Artikli 7 lõikele 3 lisatakse teine lõik:

„Erandina esimesest lõigust võib juhul, kui rahastamisvahenditest antav toetus on kombineeritud finantstootega, mis on käesoleva määruse kohasest ELi tagatisest ja/või määrusega (EL) 2015/1017 kehtestatud ELi tagatisest madalama nõudeõiguse järguga, lõikes 1 osutatud finantstootetest tuleneva kahjumi, tulud ja tagasimaksed ning võimalikud sissenõudmised jaotada rahastamisvahendite ja käesoleva määruse kohase ELi tagatise ja/või määrusega (EL) 2015/1017 kehtestatud ELi tagatise vahel mitteproportsionaalselt.“

(4) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„1. InvestEU fond tegutseb järgmise **viie** poliitikaharu kaudu, mis aitavad kõrvaldada turutõrkeid või lahendada mitteoptimaalseid investeerimisolukordi nende konkreetse kohaldamisala ulatuses:“;

b) lõikele 1 lisatakse punkt e:

„e) STEPi poliitikaharu, mis hõlmab investeeringuid, mis aitavad kaasa määruse .../... [STEPi määrus] artiklis 2 osutatud STEPi eesmärkide saavutamisele.“

(5) Artikli 10 lõike 4 teine lõik asendatakse järgmisega:

⁶⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus .../... [lisada täielik pealkiri ja ELT viide].

„Kui **12** kuu jooksul alates osaluslepingu sõlmimisest ei ole tagatislepingut sõlmitud, siis osalusleping kas lõpetatakse või seda pikendatakse vastastikusel kokkuleppel. Kui kaheteistkümne kuu jooksul alates osaluslepingu sõlmimisest ei ole osaluslepingu summa ühe või mitme tagatislepingu kaudu kulukohustustega täielikult kaetud, siis summat muudetakse vastavalt. Kasutamata eraldised, mis on seotud summadega, mis liikmesriigid eraldasid vastavalt sätetele, mis käsitlevad ERDFi, ESF+, Ühtekuuluvusfondi ja EMFAFi kasutamist programmi „InvestEU“ kaudu, mis on ette nähtud määrusega 2021/1060, või sätetele, mis käsitlevad EAFRDi kasutamist programmi „InvestEU“ kaudu, mis on ette nähtud ÜPP strateegiakavade määrusega, võetakse uuesti kasutusele vastavalt nimetatud määrustele. Kasutamata eraldised, mis on seotud liikmesriigi poolt käesoleva määruse artikli 4 lõike 1 kolmanda lõigu kohaselt eraldatud summadega, makstakse liikmesriigile tagasi.“

(6) Artikli 13 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. **Vähemalt 75 %** ELi osas antavast ELi tagatisest, millele on osutatud artikli 4 lõike 1 esimeses lõigus ja mille suurus on **vähemalt 25 239 232 554** eurot, antakse EIP grupele. EIP grupi rahalise osaluse kogusumma on **vähemalt 6 309 808 138** eurot. See osalus antakse sellisel viisil ja vormis, millega hõlbustatakse InvestEU fondi rakendamist ja artikli 15 lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamist.“

(7) Artiklisse 23 lisatakse lõige 3:

„3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud menetluste raames võtab komisjon arvesse määruse .../... [STEPi määrus] artikli 4 alusel projektile antud mis tahes suveräänsusmäärgist.“

(8) Artikli 24 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

a) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Investeeringute komitee tuleb kokku **viies** koosseisus, mis vastavad artikli 8 lõikes 1 nimetatud **viiele** poliitikaharule.“;

b) viies lõik asendatakse järgmisega:

„Neli investeeringute komitee liiget on investeeringute komitee kõigi **viie** koosseisu alalised liikmed. Vähemalt ühel alalisel liikmel peavad olema eksperditeadmised kestlike investeeringute valdkonnas. Lisaks kuuluvad investeeringute komitee **viiest** koosseisust igasse kaks eksperti, kellel on investeerimiskogemus vastava poliitikaharuga hõlmatud sektorites. Juhatus määrab investeeringute komitee liikmed asjakohasesse koosseisu või asjakohasesse koosseisudesse. **Mittealalise liikme võib määrata kuni kahte koosseisu, tingimusel et ta vastab mõlema koosseisu nõuetele.** Investeeringute komitee valib oma alaliste liikmete hulgast eesistuja.“

(9) Artikli 25 lõikesse 2 lisatakse punkt j järgmiselt:

„j) annab nõustamistuge aktsiafondide fondivalitsejatele, kes tegutsevad artikli 8 lõike 1 punktis e osutatud valdkondades.“

(10) Artiklisse 26 lisatakse lõige 5:

„5. Lisaks lõikele 4 vaatavad rakenduspartnerid läbi ka projektid, millele on antud määruse .../... [STEPi määrus] artikli 4 kohane suveräänsusmäärgis, kui need projektid kuuluvad nende geograafilisse ulatusse ja tegevusvaldkonda.“

(11) Artiklisse 35 lisatakse lõige 5:

„5. Erandina käesoleva määruse artikli 16 teisest lõigust võib ELi tagatisega katta rahastamis- ja investeerimistoimingud, mille rakenduspartner on heaks kiitnud alates 1. jaanuarist 2023 kuni tagatislepingu allkirjastamiseni või STEPi poliitikaharu hõlmava olemasoleva muudatuse sõlmimiseni, tingimusel et need tehingud on märgitud tagatislepingus, läbivad käesoleva määruse artikli 23 lõikes 1 osutatud poliitikavastavuse kontrolli või saavad EIP põhikirja artiklis 19 sätestatud menetluse raames pooltarvamuse ning mõlemal juhul on investeringute komitee need kooskõlas käesoleva määruse artikliga 24 heaks kiitnud.“

(12) I lisasse lisatakse punkt e:

„e) kuni **7 500 000 000** eurot artikli 3 lõike 2 punktis e osutatud eesmärkide puhul.“

(13) II lisasse lisatakse punkt 16:

„16) määruse .../... [STEPi määrus] artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud elutähtsa tehnoloogia laiendamine, kasutuselevõtt ja ulatuslik tootmine ning kõnealuse määruse artikli 2 lõikes 4 osutatud vastav väärtusahel.“

(14) III lisasse lisatakse punkt 9:

„7a. STEP

7a.1. Kaasatud investeringud tehnoloogiavaldkondade kaupa: i) süva- ja digitehnoloogia, ii) puhas tehnoloogia ja iii) biotehnoloogia.

7a.2. Loodud või toetatud töökohad.

7a.2. Toetatavate ettevõtjate arv tehnoloogiavaldkondade kaupa: i) süva- ja digitehnoloogia, ii) puhas tehnoloogia ja iii) biotehnoloogia.“

Artikkel 17

Määruse (EL) 2021/695 [programm „Euroopa horisont“] muutmise

Määrust (EL) 2021/695 muudetakse järgmiselt.

(1) Artiklit 12 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Raamprogrammi rakendamise rahastamispakett 1. jaanuarist 2021 – 31. detsembrini 2027 on **86 623 000 000** eurot jooksevhindades artikli 1 lõike 2 punktis a osutatud eriprogrammi ning EIT jaoks ja **9 453 000 000** eurot jooksevhindades artikli 1 lõike 2 punktis c osutatud eriprogrammi jaoks.“;

b) lõike 2 punktid b ja c asendatakse järgmisega:

„b) 46 628 000 000 eurot aastatel 2021–2027 II sambale „Üleilmsed probleemid ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime“, millest eraldatakse:

i) 6 775 000 000 eurot teemavaldkonnale „Tervis“;

ii) 1 350 000 000 eurot teemavaldkonnale „Kultuur, loovus ja kaasav ühiskond“;

iii) 1 276 000 000 eurot teemavaldkonnale „Ühiskonna tsiviiljulgeolek“;

iv) 13 229 000 000 eurot teemavaldkonnale „Digivaldkond, tööstus ja kosmos“;

- v) 13 229 000 000 eurot teemavaldkonnale „Kliima, energeetika ja liikuvus“;
- vi) 8 799 000 000 eurot teemavaldkonnale „Toit, biomajandus, loodusvarad, põllumajandus ja keskkond“;
- vii) 1 970 000 000 eurot JRC otsemeetmetele väljaspool tuumaenergiavaldkonda;
- c) **13 237 000 000** eurot aastatel 2021–2027 III sambale „Innovaatiline Euroopa“, millest eraldatakse:
 - i) **10 052 000 000** eurot Euroopa Innovatsiooninõukogule;
 - ii) 459 000 000 eurot Euroopa innovatsiooni ökosüsteemidele;
 - iii) 2 726 000 000 eurot EIT-le;“.

(2) Artiklisse 46 lisatakse lõige 4a:

„4a. Erandina finantsmääruse artikli 209 lõikest 3 käsitatakse tagasimakseid, sealhulgas tagasimakstud ettemakseid, tulusid ja kasutamata summasid, millest on maha arvatud programmi „Horisont 2020“ raames toimuva Euroopa Innovatsiooninõukogu katseprojekti Euroopa Innovatsiooninõukogu segarahastamise tasud ja kulud, sihtotstarbelise sisetuluna vastavalt finantsmääruse artikli 21 lõike 3 punktile f ning artikli 21 lõigetele 4 ja 5. Finantsmääruse artikli 209 lõike 3 teises lõigus sätestatud kaheaastast ajalist piirangut kohaldatakse alates määruse .../...⁶⁹ [STEPi määrus] jõustumise kuupäevast.“

(3) Artikli 48 esimesele lõigule lisatakse punkt d:

„d) üksnes omakapitalipõhine toetus, mida on vaja kasvuks pangakõlbmatutele VKEdele, sealhulgas idufirmadele, ja pangakõlbmatutele väikestele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, sealhulgas üksustele, kes on juba saanud toetust kooskõlas punktidega a–c, ning mis viivad ellu läbimurdelist ja murrangulist pangakõlbmatut innovatsiooni määruse .../... [STEPi määrus] artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud elutähtsate tehnoloogiate valdkonnas, mida rahastatakse kõnealuse määruse artikli 3 punkti b alusel.“

Artikkel 18

Määruse (EL) 2021/697 [Euroopa Kaitsefond] muutmine

Määrust (EL) 2021/697 muudetakse järgmiselt.

(1) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Määruse (EL) 2021/695 artikli 12 lõike 1 kohaselt on kaitsefondi rakendamise rahastamispakett ajavahemikul 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027 **9 453 000 000** eurot jooksevhindades.“;

b) lõike 2 punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) **3 151 000 000** eurot teadustegevuseks,

b) **6 302 000 000** eurot arendustegevuseks.“;

⁶⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus .../... [lisada täielik pealkiri ja ELT viide].

- c) lisatakse lõige 5:

„Lõikes 2 osutatud summast eraldatakse **1 500 000 000** eurot jooksevhindades projektikonkurssidele või rahastamisotsustele, millega toetatakse investeringuid, mis aitavad kaasa määruse .../...⁷⁰ [STEPi määrus] artikli 2 lõike 1 punkti a alapunktis i osutatud STEPi eesmärkide saavutamisele.“

Artikkel 19

Määruse (EL) 2021/241 [taaste- ja vastupidavusrahastu] muutmine

Määrust (EL) 2021/241 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artiklisse 7 lisatakse lõige 3:

„3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, võivad liikmesriigid teha ka ettepaneku lisada oma riiklikusse taaste- ja vastupidavuskavasse hinnanguliste kuludena rahalise osaluse liikmesriigi osas vastavalt InvestEU määruse asjakohastele sätetele üksnes selliste meetmete puhul, millega toetatakse investeerimistoiminguid, mis aitavad kaasa määruse .../...⁷¹ [STEPi määrus] artiklis 2 osutatud STEPi eesmärkide saavutamisele. Need kulud ei tohi ületada 6 % riikliku taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest ning riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud asjakohased meetmed peavad vastama käesoleva määruse nõuetele.“

- (2) Artiklisse 29 lisatakse lõige 6:

„6. Enne määruse .../... [STEPi määrus] artiklis 2 määratletud STEPi eesmärkidega seotud konkursikutsete või hankemenetluste algatamist teevad liikmesriigid kõnealuse määruse artiklis 6 osutatud suveräänsusportaalil kättesaadavaks järgmise teabe:

- a) konkursikutsega hõlmatud geograafiline piirkond;
- b) asjaomased investeringud;
- c) toetuse saamise tingimustele vastavate taotlejate liik;
- d) konkursikutse toetuse kogusumma;
- e) konkursikutse algus- ja lõppkuupäev;
- f) link veebisaidile, kus konkursikutse avaldatakse.“

3. PEATÜKK LÕPPSÄTTED

Artikkel 20

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁷⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus .../... [lisada täielik pealkiri ja ELT viide].

⁷¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus .../... [lisada täielik pealkiri ja ELT viide].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.
Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

Sisukord

1.	ETTEPANEKU RAAMISTIK.....	3
1.1.	Ettepaneku/algatuse nimetus.....	3
1.2.	Asjaomased poliitikavaldkonnad	3
1.3.	Ettepanek/algatus käsitleb	3
1.4.	Eesmärgid.....	3
1.4.1.	Üldeesmärgid	3
1.4.2.	Erieesmärgid	4
1.4.3.	Oodatavad tulemused ja mõju	4
1.4.4.	Tulemusnäitajad	4
1.5.	Ettepaneku/algatuse põhjendused	4
1.5.1.	Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava	4
1.5.2.	ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud. ..	5
1.5.3.	Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid	5
1.5.4.	Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega	5
1.5.5.	Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang.....	5
1.6.	Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju.....	7
1.7.	Ettenähtud eelarve täitmise viisid	7
2.	HALDUSMEETMED	7
2.1.	Järelevalve ja aruandluse reeglid	7
2.2.	Haldus- ja kontrollisüsteem(id).....	8
2.2.1.	Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus	8
2.2.2.	Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta.....	8
2.2.3.	Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).....	8
2.3.	Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed	8
3.	ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU	9

3.1.	Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub	9
3.2.	Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele	11
3.2.1.	Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade.....	11
3.2.2.	Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund	17
3.2.3.	Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade	18
3.2.4.	Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.....	20
3.2.5.	Kolmandate isikute rahaline osalus.....	20
3.3.	Hinnanguline mõju tuludele	21

1. ETTEPANEKU RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP) ja muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ ning määruseid (EL) 2021/1058, (EL) 2021/1056, (EL) 2021/1057, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) 2021/1060, (EL) 2021/523, (EL) 2021/695, (EL) 2021/697 ja (EL) 2021/241

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Tööstuspoliitika

Euroopa roheline kokkulepe

Digiajastule vastav Euroopa

Ühtne turg

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb

☒ uut meedet

☐ uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest⁷²

☒ olemasoleva meetme pikendamist

☒ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Üldeesmärgid

EL on viimastel aastatel võtnud kasutusele tervikliku vahendite kogumi, et toetada Euroopa süsinikuheite vähendamist ja digiüleminekut. Kuigi EL on pidevalt rahastanud nii rohe- kui ka digipööret, on need vahendid üldiselt jaotatud eri rahastamiskavade vahel ja järgides erinevaid eeskirju. Olemasolevate fondide sidususe tagamine ühise eesmärgi saavutamiseks võib suurendada nende tõhusust ja kiirendada toetust kaksikülemineku jaoks olulistele tööstussektoritele.

STEPi eesmärk on tugevdada Euroopa juhtpositsiooni elutähtsates ja kujunemisjärgus tehnoloogiates, mis on olulised rohe- ja digipöörde jaoks, alates andmetöötlustest seotud tehnoloogiatest, sealhulgas mikroelektroonikast, kvantarvutusest ja tehisintellektist, kuni biotehnoloogia ja -tootmise ning nullnetotehnoloogiani.

STEPi eesmärk on saavutada oma eesmärgid järgmiste vahendite abil:

1. Paindlikkuse tagamine olemasolevates vahendites
2. Olemasolevate vahendite suutlikkuse tugevdamine
3. Koostoime loomine vahendite vahel ühise eesmärgi saavutamiseks

⁷²

Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktide a või b.

1.4.2. Erieesmärgid

- a) elutähtsa tehnoloogia arendamise või tootmise toetamine kogu liidus või vastavate väärtusahelate kaitsmine ja tugevdamine järgmistes valdkondades, tingimusel et need tehnoloogiad vastavad teatavatele tingimustele:
- süva- ja digitehnoloogiad,
 - puhtad tehnoloogiad,
 - biotehnoloogiad;
- b) tegelemine punktis a osutatud eesmärgi toetamiseks igat liiki kvaliteetsete töökohtade jaoks kriitilise tähtsusega tööjõu ja oskuste nappusega.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Platvormi eeldatav mõju hõlmab Euroopa Liidu tööstussuutlikkuse ja konkurentsivõime olulist tugevdamist puhta, biotehnoloogia ja süvatehnoloogia valdkonnas. Prognooside kohaselt tugevdab see mõju ELi positsiooni ülemaailmse liidrina nendes kriitilise tähtsusega valdkondades, mis lõppkokkuvõttes suurendab ELi majanduskasvu, säästvat arengut ja rahvusvahelist konkurentsivõimet.

1.4.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Näitajad

- Toetust saavad ettevõtjad
- Koolituses osalejate arv
- Kaasatud investeeringud kokku
- Loodud või säilitatud töökohtade arv

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Määrust tuleks täielikult kohaldada vahetult pärast selle vastuvõtmist, st järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Mõned meetmed algavad aga alates kuupäevast, mil komisjon ettepaneku vastu võtab:

- Komisjon alustab STEPi eesmärkide integreerimist programmide käimasolevasse rakendamisse, näiteks programmi „Euroopa horisont“ või innovatsioonifondi raames.
- Komisjon loob praegu ühtse kontaktpunkti, mis tegutseb platvormi jaoks ELi vahendite keskse koordinaatorina. Struktuur kasvab aja jooksul, et kaasata lisavahendeid.

Kaks eespool nimetatud meetet peaksid suutma saavutada tulemusi alates 2023. aasta lõpust.

Kui kaasseadusandjad võtavad käesoleva ettepaneku vastu, kavatseb komisjon väga kiiresti kasutusele võtta valitud programmides lisavahendid, et toetusesaajatel oleks

alates 2024. aastast võimalik saada rahalist toetust või hakata rakendama täiendavat ELi tagatist.

- 1.5.2. *ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.*

EL tervikuna on rohe- ja digipöörde saavutamiseks vajalike meetmete rakendamisel esirinnas. Koos tegutsedes suudavad liikmesriigid paremini koondada vahendeid nende eesmärkide saavutamiseks ja meetmete tõhususe suurendamiseks.

Rohe- ja digipöörde säilitamine tugeva tööstusbaasiga nõuab liikmesriikide koordineeritud tegevust, pidades silmas ka ülemaailmset konkurentsi kapitali ja investeringute ligimeelitamisel.

- 1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

EL on varasematel aastatel vastu võtnud regulatiivseid muudatusi, et kiirendada ELi vahendite kasutamist, näiteks CARE ja FAST CARE on näited ühtekuuluvusfondide sihipärasest muutmisest, et tulla toime tekkiva kriisiga.

EL võttis hiljuti vastu ka REPowerEU määruse, et tugevdada olemasoleva vahendi – taaste- ja vastupidavusraha – suutlikkust ning muuta samal ajal paindlikumaks võimalust kasutada muid vahendeid REPowerEU eesmärkideks.

Neid kogemusi on käesoleva ettepaneku koostamisel arvesse võetud.

- 1.5.4. *Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega*

Käesoleva määrusega luuakse vajalikud tingimused olemasolevate ELi vahendite tulemuslikumaks, tõhusamaks ja sihipärasemaks kasutamiseks STEPi projektide suurema toetamise nimel. EL on viimastel aastatel võtnud kasutusele tervikliku vahendite kogumi, et toetada Euroopa süsinikuheite vähendamist ja digiüleminekut.

Valikul ühtlustada ja paremini kasutada olemasolevaid vahendeid võrreldes uue vahendi loomisega on kaks peamist eelist. Esiteks ajastus. Kui uue instrumendi loomine võtab potentsiaalselt palju aega, siis olemasolevate instrumentide ühendamine võib toimuda palju kiiremini. See oleks vaieldamatu eelis ELi raha saajatele, kuna neil oleks võimalus saada ELi rahastamisest kiiremini kasu. Teiseks võib eri rahastamisallikate kombineerimine otsese, kaudse ja koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames kaasa tuua ka ressursside tõhusama kasutamise.

Kuigi STEPi ettepanek on täielikult integreeritud olemasolevasse mitmeaastasest finantsraamistikku ja praegustesse vahenditesse, nõuab see eesmärkide saavutamiseks ka lisavahendeid. Seetõttu teeb komisjon mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamise osana ettepaneku STEPi vahendeid sihtotstarbeliselt suurendada.

- 1.5.5. *Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang*

Ei kohaldata

--

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

☒ Piiratud kestusega

- ☒ hõlmab ajavahemikku [PP.KK]AAAA–31.12.2030
- ☒ Finantsmõju avaldub kulukohustuste assigneeringutele ajavahemikus 2023–2027 ning maksete assigneeringutele ajavahemikus 2023–2030.

☐ Piiramatult kestusega

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid⁷³

☒ Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

- ☒ tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- ☒ rakendusametite kaudu

☒ Eelarve jagatud täitmine koostöös liikmesriikidega

☒ Eelarve kaudne täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- ☒ Euroopa Investeeringupangale ja Euroopa Investeeringufondile;
- ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- Kui märgitud on mitu eelarve täitmise viisi, esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Märkige sagedus ja tingimused.

Vastavalt STEPi määruse artiklile 7 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule igal aastal aruande STEPi rakendamise kohta. Aastaaruandes esitatakse koondteave edusammude kohta, mida on tehtud STEPi eesmärkide rakendamisel iga artiklis 2 osutatud programmi raames, sealhulgas:

⁷³

Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud BUDGpedia veebisaidil <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

- a) vastavate programmide raames rahastatavad STEPi kogukulud;
- b) STEPi investeeringute tulemuslikkus ühiste näitajate põhjal.

Lisaks koostab komisjon vastavalt STEPi määruse artiklile 8 hiljemalt 31. detsembriks 2025 hindamisaruande fondi rakendamise kohta ning esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Hindamisaruandes hinnatakse eelkõige eesmärkide saavutamise ulatust, vahendite kasutamise tõhusust ja Euroopa lisaväärtust. Ühtlasi käsitletakse aruandes kõigi eesmärkide ja meetmete jätkuvat asjakohasust.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

- 2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

STEPi rakendatakse kooskõlas määruse artiklis 3 osutatud programmide suhtes kohaldatava eelarve täitmise viisi, maksete tegemise korra ja kontrollistrateegiaga.

- 2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

STEP tugineb olemasolevatele ELi vahenditele, sealhulgas nende kontrollisüsteemidele, ega tohiks seega kaasa tuua lisariske.

- 2.2.3. *Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)*

Eelarvet rakendatakse kooskõlas määruse artiklis 3 osutatud programmide suhtes kohaldatava eelarve täitmise viisi, maksete tegemise korra ja kontrollistrateegiaga. Selline lähenemisviis tagab vahendite tõhusa rakendamise, kasutades juba kehtestatud kontrollisüsteeme.

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Platvormi rakendatakse määruse artiklis 3 osutatud programmide kaudu. Ennetus- ja kaitsemeetmed on need, mis on nende programmide jaoks juba kehtestatud.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kululiik	EÜ toetus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata ⁷⁴	EMP-EFTA riigid ⁷⁵	(Potentsiaalset) kandidaatriigid ⁷⁶	muud kolmandad riigid	muu sihtotstarbeline tulu
1	01.020210 teemavaldkond „Tervis“ (programm „Euroopa horisont“)	L-tud	Jah	Jah	Jah	Jah
1	01.020220 teemavaldkond „Kultuur, loovus ja kaasav ühiskond“ (programm „Euroopa horisont“)	L-tud	Jah	Jah	Jah	Jah
1	01.020230 teemavaldkond „Ühiskonna tsiviiljulgeolek“ (programm „Euroopa horisont“)	L-tud	Jah	Jah	Jah	Jah
1	01.020240 teemavaldkond „Digivaldkond, tööstus ja kosmos“ (programm „Euroopa horisont“)	L-tud	Jah	Jah	Jah	Jah
1	01.020250 teemavaldkond „Kliima, energeetika ja liikuvus“ (programm „Euroopa horisont“)	L-tud	Jah	Jah	Jah	Jah
1	01.020260 teemavaldkond „Toit, biomajandus, loodusvarad, põllumajandus ja keskkond“ (programm „Euroopa horisont“)	L-tud	Jah	Jah	Jah	Jah
1	01.0200301 Euroopa Innovatsiooninõukogu (programm „Euroopa horisont“)	L-tud	Jah	Jah	Jah	Jah
1	02.0202 (programm „InvestEU“ – eraldised)	L-tud	Jah	Ei	Ei	Jah
2a	05.02.01 Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) tegevuskulud 05.03.01 Ühtekuuluvusfondi tegevuskulud 07.02.01 Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) jagatud eelarve täitmise haru – tegevuskulud	L-tud	Ei	Ei	Ei	NGEUST JTFile laekuv sihtotstarbeline välistulu

⁷⁴ L-tud – liigendatud assigneeringud, l-mata – liigendamata assigneeringud.

⁷⁵ EFTA – Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁷⁶ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3	09.03.01 Õiglase Ülemineku Fond (JTF) – tegevuskulud	L-tud	Ei	Ei	Ei	Jah
---	--	-------	----	----	----	-----

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kululiik	EÜ toetus			
	Nr	L-tud/l-mata	EFTA riigid	(potentsiaalsed) kandidaatriigid	muud kolmandad riigid	muu sihtotstarbeline tulu
3	09.05.01 Innovatsioonifond – tegevuskulud 09.01.04.01 Innovatsioonifondi toetuskulud 09.01.04.74 Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet – Innovatsioonifondist makstav rahaline toetus	Liigendatud ja liigendamata	Ei	Ei	Ei	Jah

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	1
---	-----------	---

programm „Euroopa horisont“			2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
Programmi „Euroopa horisont“ II sambast Euroopa Innovatsiooninõukogule <u>ümber paigutatud</u> tegevusassigneeringud								
01.020210 teemavaldkond „Tervis“	Kulukohustused	(1a)			–14 700	–44 200	–59 100	–118 000
01.020220 teemavaldkond „Kultuur, loovus ja kaasav ühiskond“	Kulukohustused	(1a)			–4 400	–13 300	–18 300	–36 000
01.020230 teemavaldkond „Ühiskonna tsiviiljulgeolek“	Kulukohustused	(1a)			–3 300	–10 000	–13 700	–27 000
01.020240 teemavaldkond „Digivaldkond, tööstus ja kosmos“	Kulukohustused	(1a)			–29 200	–87 500	–116 300	–233 000
01.020250 teemavaldkond „Kliima, energeetika ja liikuvus“	Kulukohustused	(1a)			–29 200	–87 500	–116 300	–233 000
01.020260 teemavaldkond „Toit, biomajandus, loodusvarad, põllumajandus ja keskkond“	Kulukohustused	(1a)			–19 200	–57 500	–76 300	–153 000
01.020301 Euroopa Innovatsiooninõukogu	Kulukohustused	(1a)			100 000	300 000	400 000	800 000
<u>Uuesti kättesaadavaks tehtud vabastatud kulukohustustest</u> tulenevad tegevusassigneeringud (finantsmääruse artikli 15 lõige 3) (jooksevhindades)								

01.020301 Euroopa Innovatsiooninõukogu	Kulukohustused	(1a)		500 000	400 000	200 000	100 000	1 200,000
<u>Mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) läbivaatamisest tulenevad tegevusassigneeringud</u>								
01.020301 Euroopa Innovatsiooninõukogu	Kulukohustused	(1a)		125 000	125 000	125 000	125 000	500 000
Programmi „Horisont 2020“ raames Euroopa Innovatsiooninõukogu katseprojekti tagasimaksetest tulenevad hinnangulised tegevusassigneeringud								
01.00301 Euroopa Innovatsiooninõukogu	Kulukohustused	(1a)		Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	130 000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁷⁷				Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	
Programmi „Euroopa horisont“ assigneeringud KOKKU								
01.020301 Euroopa Innovatsiooninõukogu	Kulukohustused	(1a)		625 000	625 000	625 000	625 000	2 630,000*
	Maksed	(2a)		625 000	625 000	625 000	625 000	2 630,000*

* Sellest hinnanguliselt 130 miljonit eurot sihtotstarbelist tulu, mis tuleneb Euroopa Innovatsiooninõukogu katseprojektist programmi „Horisont 2020“ raames, mille iga-aastane profiil ei ole eelnevalt teada.

PEADIREKTORAAT: ECFIN			2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
○ Tegevusassigneeringud								
02.0202 – Programmi „InvestEU“ tagatisse eraldised	Kulukohustused	(1a)		750 000	750 000	750 000	750 000	3000,000
	Maksed	(2a)		750 000	750 000	750 000	750 000	3000,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁷⁸				Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	

⁷⁷ Tehniline ja/või haldusabi ja -kulud ei ole üksikasjalikud, vaid sisalduvad tegevuskulude eelarveridadel esitatud kogusummades. Need peaksid üldjoontes vastama samadele protsendimääradele kui haldusassigneeringute read, mis toimused perioodil 2021–2024.

⁷⁸ Tehniline ja/või haldusabi ja -kulud ei ole üksikasjalikud, vaid sisalduvad tegevuskulude eelarveridadel esitatud kogusummades. Need peaksid üldjoontes vastama samadele protsendimääradele kui haldusassigneeringute read, mis toimused perioodil 2021–2024.

DG ECFIN assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a		750 000	750 000	750 000	750 000	3000,000
	Maksed	= 2a		750 000	750 000	750 000	750 000	3000,000

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	3
---	-----------	----------

PEADIREKTORAAT: Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	KOKKU
○ Tegevusassigneeringud										
09.0301 – Õiglase ülemineku fond (JTF) – tegevuskulud*	Kulukohustused	(1a)		0 000	0 000	0 000	0 000			0 000
	Maksed	(2a)		5 935,000		-5 935,000				0 000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁷⁹				Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem			
Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3		0 000	0 000	0 000	0 000			0 000
	Maksed	= 2a + 2b +3		5 935,000	0 000	-5 935,000	0 000	0 000	0 000	0 000

* Õiglase Ülemineku Fondi täiendavaid eelmakseid rahastatakse 2024. aastal ainult sihtotstarbelisest välistulust ja selle tulemusena eeljaotatakse taasterahastu „NextGenerationEU“ maksete assigneeringud 2026. aastast 2024. aastasse. ERFi, Ühtekuuluvusfondi ja ESF+ raames tehtavad täiendavad eelmaksed sõltuvad liikmesriikide programmitöö otsustest ja neid rahastatakse täielikult mitmeaastase finantsraamistiku vahenditest.

⁷⁹ Tehniline ja/või haldusabi ja -kulud ei ole üksikasjalikud, vaid sisalduvad tegevuskulude eelarveridadel esitatud kogusummades. Need peaksid üldjoontes vastama samadele protsendimääradele kui haldusassigneeringute read, mis toimusid perioodil 2021–2024.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik			Nr	3				
PEADIREKTORAAT: Kliimameetmed (CLIMA)			2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
○ Tegevusassigneeringud								
09.0501 – Innovatsioonifond – tegevuskulud	Kulukohustused	(1a)		1 250,000	1 250,000	1 250,000	1 250,000	5 000,000
	Maksed	(2a)		500 000	1 125,000	1 150,000	2 225,000	5 000,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁸⁰				Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	
DG CLIMA assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3		1 250,000	1 250,000	1 250,000	1 250,000	5 000,000
	Maksed	= 2a + 2b + 3		500 000	1 125,000	1 150,000	2 225,000	5 000,000

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik			Nr	5				
Euroopa Kaitsefond			2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
○ Tegevusassigneeringud								
13.0301 – Kaitse	Kulukohustused	(1a)		375 000	376 000	375 000	374 000	1 500,000
	Maksed	(2a)		375 000	376 000	375 000	374 000	1 500,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁸¹				Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	Täidetakse hiljem	

⁸⁰ Tehniline ja/või haldusabi ja -kulud ei ole üksikasjalikud, vaid sisalduvad tegevuskulude eelarveridadel esitatud kogusummades. Need peaksid üldjoontes vastama samadele protsendimääradele kui haldusassigneeringute read, mis toimusid perioodil 2021–2024.

Euroopa Kaitsefondi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3		375 000	375 000	375 000	375 000	1 500,000
	Maksed	= 2a + 2b +3		375 000	376 000	375 000	374 000	1 500,000

○ Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)								
	Maksed	(5)								
○ Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <...> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4+ 6								
	Maksed	=5+ 6								

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki, tuleb eelmist punkti korrata

○ Tegevusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)	Kulukohustused	(4)								
	Maksed	(5)								
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)		(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–6 assigneeringud KOKKU (vajalikud vahendid)	Kulukohustused	=4+ 6								
	Maksed	=5+ 6								

⁸¹ Tehniline ja/või haldusabi ja -kulud ei ole üksikasjalikud, vaid sisalduvad tegevuskulude eelarveridadel esitatud kogusummades. Need peaksid üldjoontes vastama samadele protsendimääradele kui haldusassigneeringute read, mis toimusid perioodil 2021–2024.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“
---	----------	---------------

Selle punkti täitmisel tuleks kasutada haldusalaste eelarveandmete tabelit, mis on esitatud [õigusaktile lisatava finantsselgituse lisas](#) (Euroopa Liidu üldeelarve komisjoni jao täitmise sise-eeskirju käsitleva komisjoni otsuse 5. lisa), ja laadida see üles DECIDE'i talitustevaheliseks konsulteerimiseks.

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	KOKKU
PEADIREKTORAAT: <.....>									
○ Personalikulud			3 026	3 026	3 026	3 026	1 037	1 037	14 178
○ Muud halduskulud			0,257	0,385	0,385	0,257	0,182	0,182	1 648
DG <.....> KOKKU	Assigneeringud		3 283	3 411	3 411	3 283	1 219	1 219	15 826

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeritud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)		3 283	3 411	3 411	3 283	1 219	1 219	15 826
--	--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud assigneeringud KOKKU	Kulukohustused								
	Maksed								

3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid ↓			2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
	Väljun di liik ⁸²	Kesk mine kulu	№	Kulu	№	Kulu	№	Kulu	№	Kulu	№	Kulu	№	Kulu	№	Kulu	Väljun dite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ⁸³ ...																		
– Väljund																		
– Väljund																		
– Väljund																		
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2 ...																		
– Väljund																		
Erieesmärk nr 2 kokku																		
KOKKU																		

⁸² Väljunditena käsitatakse tarnitavaid tooteid ja osutatavaid teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

⁸³ Vastavalt punktile 1.4.2 „Erieesmärgid ...“

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	KOKKU
--	------	------	------	------	------	------	------	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7								
Personal		3,026	3,026	3,026	3,026	1,037	1,037	14 178
Muud halduskulud		0,257	0,385	0,385	0,257	0,182	0,182	1,648
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 kulud kokku		3,283	3,411	3,411	3,283	1,219	1,219	15 826

Mitmeaastase finantsraamistiku⁸⁴ RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud								
Personal								
Muud halduskulud								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku								

KOKKU		3 283	3 411	3 411	3 283	1 219	1 219	15 826
--------------	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või peadirektoraadi siseselt ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

⁸⁴ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamist toetavad kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

3.2.3.1. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist.
- ☐ Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
○ Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised teenistujad)							
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)		15	15	15	15	5	5
20 01 02 03 (delegatsioonides)							
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)							
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)							
Muud eelarveread (täpsustada)							
○ Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)⁸⁵							
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)		5	5	5	5	2	2
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)							
XX 01 xx yy zz ⁸⁶	– peakorteris						
	– delegatsioonides						
01 01 01 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)							
01 01 01 12 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)							
Muud eelarveread (täpsustada)							
KOKKU		20	20	20	20	7	7

XX tähistab asjaomast poliitikavaldkonda või eelarvejaotist.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi sees. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Ühtse kontaktpunkti esimeste tegevuste loomiseks ja alustamiseks 2024. aastal on vaja 15 täistööajale taandatud töötajat (12 AD ja 3 AST). Sama palju täistööajale taandatud töötajaid on vaja kuni praeguse mitmeaastase finantsraamistiku perioodi lõpuni, enne kui see väheneb 5 täistööajale taandatud töötajani 2028. ja 2029. aastal. Ühtne kontaktpunkt koosneb täiendavast üksusest, mis luuakse komisjoni eelarve peadirektoraadis. Need vajadused kaetakse siiski komisjonisiseste ümberpaigutustega.
Kosseisuvälised töötajad	2 lepingulist töötajat ja 3 lähetatud riiklikku eksperti kuni 2027. aastani ning 2 lepingulist töötajat hiljem. 2 lepingulist töötajat kaetakse komisjonisisest ümberpaigutamisest.

⁸⁵ AC = lepingulised töötajad, AL – kohalikud töötajad, END – riikide lähetatud eksperdid, INT – renditööjõud, JPD – noored spetsialistid delegatsioonides.

⁸⁶ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiir (endised BA read).

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

- ☐ on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja summadele. Põhjaliku ümberplaneerimise korral tuleb esitada Exceli tabel.

- ☐ tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruces sätestatud erivahendite kasutuselevõtu

Selgitage, mis on vajalik, märkides asjaomased rubriigid, eelarveread ja summad ning nimetades kasutatavad rahastamisvahendid.

- ☒ nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist

Vajalik BI sisend

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ☒ ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- ☐ näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N ⁸⁷	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

⁸⁷

N on aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist. „N“ asemel tuleb märkida esimene eeldatav rakendamise aasta (näiteks 2021). Sama tuleb teha ka järgnevate aastate puhul.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☐ muudele tuludele
 - palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu ☐

Miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksval eelarveaastal kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁸⁸						
		Aasta N	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)		
Artikkel								

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

⁸⁸ Traditsiooniliste omavahendite (tolli- ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.